S
0=
31
A
3879
VOL.1
C.1

הספריה הלאומית
S 0= 31 A 3879
רוזנשטין, חיים דוד,
בני המלך והלביאה :
VOL.1 C.1
2070706-10
W-X

מחיר כל נומר 4 קאפ׳ בלי משלות.

בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַלְּבִיאָה

הגדה מזרחית.

תרגום

ח. ד. רוזנשטין

הוצאת "תושי..."

נעורים I

לילדים

ורשה

בדפוס הלטר ושותפו, נלבקי 7.

תרס"ב.

...אוניברסיטה...

מחיר הספר 4 קאפ׳, מכורך 5 קאפ׳, בלי משלוח.

ספרים לילדים ונעורים I. בני המלך והלביאה, תרגם ח. ד. רוזנשטין. הוצאת "תושי" חוב׳ א׳

קטלוג קצר של הוצאת „תושי

ביבליותיקה „לבני הנעורים" I לילדים:

1) קובץ־שיחות קטן, 2) ידידי המלך עמינדב — נ. [illegible] 3) הרועה ובת המלך, 4) המלך אשר שנתו נגזלה, פרחי של[illegible] — י. ב. לבנר; 5) ארבעים שודדים — מ. סילמן; 6) שלשה אחים — נ. פינס; 7) רחוב הזהב, 8 — 10) עשר ואשר, גדול העלילה — 11—12) גמול ישרים, הרמב"ם והעלם האלם — י. ב. לבנר; 13) החבצלות — נ. פינס 14) הכליף־החסידה, 15) פרעה מלך מצרים, בלב ים — י. ב. לבנר; 16) איש בלי לב, 17) הדיג והדגה. — א. ליבושיצקי; 18) ל"ג בעומר — ש. דיינר; 19) הכלה האמתית, 20) יוחנן הנאמן — ש. ברמן; 22 — 21) תרח אוהב הכסף, עשיר אמלל — מ. סילמן; 23) המ"ך שלמה ומשחקי השח־מט — א. ב.; 24) לב אבן, 25) אח ואחות — פ. קפלן; 26) גלית הנדיב — א. ליבושיצקי; 27) לבנת שלג, 28) השד ישליש שערות הזהב, 29) בית היער, יצחש הלבן — ש. ברמן; 30) הברקת, אשר ועני 54—31) כל אגדות ישראל (ח"א, 24 חוב') — י. ב. לבנר. 55) ילד מוצל — א. ברוטילובסקי; 58—56 משלי ילדים (3 חוברות) — שלמון; 60—69) מעשה בנבוכדנצר — י. צ. לוין. 75—61) למען אחי הקטנים (15 חוברות) — א. ליבושיצקי. 78—76) ניגון לשמחה (3 חוברות) — י. ב. לבנר; 79) ימים מקדם — מ. הוריליק; 80) ילדים עובדים — י. גרזובסקי; 90—81) שיחות ילדים (10 חוברות) — י. שטינברג. 93—91) למך ולמך (3 חוברות), 95—94) נח בתבה (2 חוברות), 97—96) העצמות היבשות (2 חוברות) — י. צ. לוין. 99—98) הפחה הרועה (2 חוברות) 100) מעשה בבן מלך — ב. רובינוק. 101) החסידה, החידה, 102) יקטן [illegible], זלפת מחכמה, המסחר הטוב, 103) מלך הר הזהב, שלומית ושלמת, 104) ארון הזכוכית, ההתן השודד, 105) עפר האילים — ש. ברמן; 106) בת יחידה, 107) המזמרת הקטנה, 108) המשורר העני, דבורה הזקנה 109) מעשה בשלטן אחד. 110) המלאך הגואל, הכוכבים שאבדו — א. ליבושיצקי. 155 — 111) כל אגדות ישראל (ח"ב, 45 חוב') — י. ב. לבנר.

מחיר כל נומר 4 ק', מכ' 5 ק', פארטא לכל חוב' או לשלש ביחד 3 ק'. כל 5 נומרים בכרך אחד מכ' בבד אדום 25 ק, ע"פ 30 ק'. כל 10 נומרים בכרך אחד מכ' הדר 50 ק'. ע"פ 58 ק'. כל 15 נומרים בכרך אחד מכ' בבד הדר 75 ק', ע"פ 85 ק'.

ביבליותיקה „לבני הנעורים" II לנערים:

2 — 1) מלחמת אחים — י. ב. לבנר; 3) אגריפס הראשון — א. ז. רבינוביץ; 5 — 4) השבוי בקוקז — הנ"ל; 10—6) המוהיקני האחרון — י. ב. לבנר; 13—11) אי בורניא — א. ז. רבינוביץ; 14) בני־משה — ל. מקלר; 15) הנדחים בירכתי צפון — מ. ס. איזנשטדט; 20—16) מגבורי האומה (5 חוברות): א) עזרא ונחמיה, ב) שמעון הצדיק וחוניו בנו, ג) יהודה המכבי, ד) שמעון בן שטח ושלומית אחותו, ה) הלל הבבלי (הזקן) — ש. ברמן; 25—21) בן המלך והעני — י. גרזובסקי (5 חוברות); 26—29 תאת העור (גרן) (4 חוברות) — י. ב. לבנר; 30) הצעד הראשון (תרגום) — פ. קפלן; 31—35) מחיי הטבע (ספורים מחיי החיות, ברנדל) (5 חוברות) — י. גרזובסקי; 36—50) מגבורי האומה (15 חוברות): 1) רבן גמליאל הזקן,

!!„עולם קטן" (עתון מצויר לבני הנעורים), יוצא מדי שבוע בשבוע, מחירו לשנה 6 רו"כ לחצי שנה 3 רו"כ.

בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַלְּבִיאָה

הגדה מזרחית.

תרגם בשנוים

ח. ד. רוזנשטין.

חוברת ראשונה.

הוצאת „תושיה"

בנדי יוסף בינגשלם

ורשה. תרס"ב.

בדפוס הלטר ושותפו, גלבקי 7.

БНЕЙ ГАМЕЛЕХЪ ВЕГАЛВІЯ

(Дѣти Царя и львица).

Восточная легенда.

Перев. *Х. Д. Розенштейна.*

Изданіе „ТУШІЯ".

Выпускъ I.

ВАРШАВА. 1901.

Тип. М. И. Гальтера и Комп., Налевки 7.

50 31 V 3879

Дозволено Цензурою
Варшава, 21 Августа 1901 г.

H5

א.

בְּאַחַת אַרְצוֹת הַקֶּדֶם, מָלַךְ לְפָנִים מֶלֶךְ צָעִיר, וּשְׁמוֹ שָׁפָן. גְּדוֹלָה וַעֲצוּמָה הָיְתָה אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ, מְדִינוֹת רַבּוֹת רְחָבוֹת יָדַיִם, וְעָרִים גְּדוֹלוֹת וּבְצוּרוֹת בְּנוּיוֹת לְתִפְאָרָה הָיוּ תַּחַת יָדוֹ. אוּלָם עַיִן לֹא רָאֲתָה עִיר כְּלִילָה כַהֲדָרָהּ כָּעִיר, אֲשֶׁר בָּהּ חָמַד הַמֶּלֶךְ לְשִׁבְתּוֹ. אַרְמְנוֹתֶיהָ הַגְּדוֹלִים, מִגְדָּלֶיהָ הָרָמִים הַמִּתְנוֹסְסִים בְּגֻלּוֹת כּוֹתְרוֹתֵיהֶם, הַמּוּסַבּוֹת מִקְלְעוֹת פְּקָעִים וּפְטוּרֵי צִיצִים, מָשְׁכוּ אֵלֶיהָ הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים, וַתְּהִי מָשׂוֹשׂ לְכָל הָאָרֶץ. וְכָל עַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ, אָהֲבוּ אֶת מַלְכָּם שָׁפָן, וַיַּעַבְדוּהוּ בֶּאֱמוּנָה, כִּי הָיָה שָׁפָן טוֹב וּמֵיטִיב לַכֹּל, וַיִּדְאַג לִשְׁלוֹם עֲבָדָיו, וַיְהִי

לָהֶם לְאָב רַחֲמָן .

אוּלָם בְּכָל אֵלֶּה, לֹא הָיְתָה שִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה, כִּי עוֹדֶנּוּ הָיָה רַוָּק א), טֶרֶם מָצָא לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ. שֶׁתִּהְיֶה רְאוּיָה לְמֶלֶךְ גָּדוֹל כָּמוֹהוּ. וַיְיָ נָתַן לוֹ אֶת חֶפְצוֹ, וַיֶּקֶר ב) לְפָנָיו עַלְמָה רַבַּת חֵן, נֵצֶר מִשֹּׁרֶשׁ מְלָכִים, וַיְאָרְשֶׂנָּה הַמֶּלֶךְ, וַיִּקָּחֶהָ לוֹ לְאִשָּׁה. וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָּדוֹל, בְּקַחְתּוֹ אֶת יִסְכָּה הַיְפֵה־פִיָּה לוֹ לְאִשָּׁה. וַיֶּאֱהָבֶהָ אַהֲבָה עַזָּה, כִּי הָיְתָה כְּלִילַת הַיֹּפִי וְהַתֹּם, וְסֵמֶל הַצֶּדֶק וְהַנְּדִיבוּת. מִמָּרוֹם שִׁבְתָּהּ הִשְׁפִּילָה לִרְאוֹת עִם עֲנִי וָדָל, וַתּוֹשֶׁט יַד עֶזְרָה לְכָל אִישׁ מְצוּק וּמַר נֶפֶשׁ, וַתְּהִי אֵם לִיתוֹמִים, וּמָגֵן לְאַלְמָנוֹת. וְכָל פֶּה מָלֵא תְּהִלַּת הַמַּלְכָּה נְדִיבַת הַלֵּב, וַיַּרְבּוּ לְדַבֵּר בְּכָל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ בַּמַּלְכָּה יִסְכָּה, וּבְצִדְקַת פִּזְרוֹנָהּ; וַתְּהִי לְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת.

וְלַמֶּלֶךְ אֵם זְקֵנָה, אִשָּׁה רָעָה וְרוֹדֶפֶת

א) בְּלִי אִשָּׁה. ב) הִקְרָה.

אחר כבוד, ושמה מעכה. ויהי בראותה כי אין קצה לכבוד, אשר תנחל כלתה, ותקנא בה, ותאמר: הן יפי וחן נתן לה האלהים, וכבוד יתנו לה בני האדם, ולי אין מאומה, לא יפי ולא כבוד. וירע הדבר בעיניה, ותהי עוינת לה מהיום ההוא והלאה, ותחפש עליה עלילות דברים, לחלל כבודה ולהבזותה, ולהשניאה על בעלה; אך לשוא בקשה, כי לא מצאה בה שמץ דפי.

ועבדי המלך וסריסיו עוד הוסיפו על תהלת המלכה יסכה, לבעבור הרעים את מעכה ולהקניטה א), כי תכלית שנאה שנאוה, כל באי חצר המלך, על רע לבה; ויכבדו את יסכה, ויתנו לה כבוד אלהים. ויוסף אף הזקנה לחרות בכלתה, ותבער בלבה הרע אש קנאה קשה, ותחל לדבר סרה על יסכה באזני שפן, כי להבל ולריק הפזר אוצרותיו, בתתה לכל פושט יד. אך

א) ולהכעיסה.

דבריה לא עשו פרי, ושפן לא חדל מאהבה. ותצל חמת הזקנה עד להשחית, ותחשוב מחשבת און ועמל, לאבד מארץ זכר יסכה, ותחכה לעת מצא.

ויהי היום ושפן עם רעיתו טילו א), בגנת ביתן המלך, ויתהלכו בין שדרות עצי שטה והדס, ויתענגו על האויר הצח והמבריא ב). ועל הדר הטבע, השפוך פה על כל מדרך כף רגל. ותיעף יסכה מרב הטיול, ותפרד כאת אישה, ותשב אל היכלה. ושפן ישב להנפש תחת צל אלה עבתה, ויעמק לחשוב בדברי המדינות. ופתאם והנה מעל ראש האלה, נשמע קול שריקות וצפצוף מר. ויקם שפן חיש קל ממקומו, וישלח מבטי עיניו אל צמרת האלה, והנה מחזה מעציב לנגד עיניו: עוף טורף התנפל על קן צפורה, ויחפוץ לגזל את שני אפרוחיה; ותסתר הצפורה את

א) התהלכו לשוח. ב) המחזק את האדם.

אפרוחיה בין תליה, ובכנפיה נלחמה עם שודד קנה. לאחרונה עיפה נפש הצפורה האומללה לשודד, ועוד מעט ואפרוחיה היו לשלל לו, לולי חש עוף אחר לישועתה, אשר נלחם בראשון ויוכל לו, וימלטו האפרוחים מידי מבקש נפשם, והמנוחה שבה אל צמרת האלה כבתחלה. ויעבור רגע ושנים ותקם הצרה שנית: פרס, צמא לדם עף ביעף אל קן הצפורה, ויחטף אפרוח מקן בכנפיה, ויעלם חיש משאת במסתר ענפי העצים. האם השכולה חגרה שארית כחותיה, ותעף ותנדד מבד אל ענף, לבקש את אפרוחה, בקול יליל וצפצוף תאניה; אבל לשוא בקשה, כבר היה אפרוחה למאכל לפרס. ותשב אל אפרוחה הנשאר, ותסתירהו במסתר כנפיה, כמו יראה גם לנפשו הוא, ותקנן על עץ אחר.

המחזה המעציב הזה, החריד והרגיז את לב שפן הרך, ותפעם רוחו מאד. ויקם וילך וישב אל ביתו סר וזעף, ויספר לאשתו

את כל אשר ראה. ותספר המלכה לצפורת
השפולה, אמם כי לא שמה הדבר אל לבה;
ותהי שמחה ועליזה כתמול שלשם. אולם
לא כן המלך, מן היום ההוא לא ירע שלו:
מנגד עיניו לא סר המראה האיום הזה אף
רגע. „לא לטובה – אמר שפן אל לבו –
נראה לי המחזה הזה". ויחש עתידות רעת
לו ותגזל שנתו בלילה, ומנוחתו – ביום.

ויראו סריסי המלך והנה פני מלכם
הצוהלים תמיד נוגים מאד ועיניו מפיקות
יגון ועצב, ויבינו כי מקרה לא טוב קרהו:
ויתוספו עליו וידברו על לבו, לעבור בארץ
ממשלתו ולהתהלך ברחבי מדינותיו הרבות,
באמרם כי מסער ישכיחהו עמלו ויגונו,
ושבה השמחה ללבו. וייטבו דבריהם בעיני
המלך, ויכון לדרך, לשוט בארץ ולהתהלך
בה. ויספה אף כי קשה היתה עליה
פרידתו, ולשבת את חמותה אויבתה
בנפש, בכל זאת לא מנעתו מחפצו, באמרה
גם היא, כי מסעו יחדש בקרבו רגש ששון;

והשביתו את המראה אשר העציב ויעכור את רוחו. וישק שפן לרעיתו, וישם לדרך פעמיו, בלוית שריו וסריסיו.

ב.

ושפן התענג מאד על מסעו, בכל מקום באו קדמו עבדיו פניו בתרועת שמחה. נעים היה לו לראות, את רב האהבה והכבוד, אשר יראו לו עבדיו ועמי ארצותיו; לאט לאט חלף ועבר ממנו רוח יגונו, ורוח ששון החל לפעמו; וישמחו כל השרים, בראותם כי פני המלך שנו לטוב, נדבו על לבו להאריך מסעו. אך מדעתו כי בקרוב ימלאו ימי רעיתו ללדת; כאשר הודיעה אותו במכתב, מהר לשוב; אחרי ששוטט בדרך כשמונה ירחים, אל קרית משושו, ואל בית מלכותו.

וישב המלך אל ביתו בשמחה. ויספה שמחה משנה על בוא

אשה, כי רבות מאד סבלה מתגרת יד
חמותה הרעה, אך לשפן לא הגידה דבר.
וימלאו ימי יסכה ללדת. והנה
תאומים בבטנה. ויהי שם הבכור זרחון,
ושם אחיו סהרון. ותרב השמחה בארמון
המלך בהולד לו שני בניו. אז חלף רוח
שפן, וישכח את המראה ורעיונותיו המרים.
בניו הנחמדים נשוהו א) את עצבו ויגונו,
ויהי שמח וטוב לב. כמעט לא עברה שעה
אשר לא בא שפן בחדר רעיתו, להשתעשע
בחברת יסכה וילדיה היפים, ולשמחת
שפן ויסכה אין קץ.

ושמחת יסכה ואשרה היתה כמחט
לבשר מעכה הרעה; הקנאה אכלתה כעש,
ותצת בה שלהבת נקמה עזה, אשר בחמה
נמסה יסכה וילדיה כדונג.

באחד הימים באה מעכה אל שפן
החדרה ותאמר:

א) השכיחוהו.

היה הלא ידעת בני, כי אין לי בחיים
זולתך עתידה. אתה אישון עיני ואור חיי.
רק עליך התפללתי לאל ישועתי, כי ישלח
לך עזרו וישעו, אבל תפלתי לא נתקבלה.
לא פעם שפכתי שיחי בחיקי על גורלך
הלא־טוב, אשר נפל לך. הן אמונתך בני,
כבשת בכל איש אשר יראה לך פנים
מאיבות ולבך הטוב יאמין על נקלה בכל
פה דובר חנף וחלקות; אולם מה רבו
שונאיך המגדילים עליך עקב! הן גם
בביתך מצאתי התועה, אשת חיקך כסתה
קלון על כבודך, ותנבל כסא כבודך ודור
מקדך ומטתה לאחרים דודיה. דע בני
האמללה כי ילדיה לא לך הם, כי לאיש
זר ילדתם היתה לבושה! והן לחרפה! גם
אנכי לא האמנתי לולי שמעתי באזני קול
דבריה מדברת עם אהובה הנבל־אשר למנות
לבבי לא תמלאני להכירו, מבעד חרכי דלת
חדרה מי הוא־ובהבטיחה אותו, כי תשים
קץ לחייך למען לא תהיה לשטן על דרכה

הַנִּשְׁחָתָה. רְאֵה־נָא רְאֵה, אֶת הַצְּלוֹחִית הַמְּלֵאָה אֶרֶס א) פְּתָנִים, אֲשֶׁר מְצָאתִי בְּסֵתֶר חֲדָרָהּ, אֲשֶׁר הֵכִינָה — הוֹי עַצְמוֹתַי תִּרְחַפְנָה!— לְשׁוּם בְּבָרוּתְךָ ב). אָכֵן הָאֵל הַטּוֹב שָׁמַע לְקוֹל תְּפִלָּתִי, וַיַּצֵּל אֶת בַּר בִּטְנִי מֵרֶדֶת שַׁחַת בְּהִגָּלוֹת לִי סוֹד מְזִמָּתָהּ בְּטֶרֶם הֵפִיקָה זְמָמָהּ".

וּבְדַבְּרָהּ הִגִּישָׁה מַעֲכָה לִפְנֵי שְׁפָן, צְלוֹחִית מְלֵאָה אֶרֶס, אֲשֶׁר יָדֶיהָ הִיא הֵכִינוּ.

כַּהֲלוֹם רַעַם עָמַד שְׁפָן בְּדַבֵּר מַעֲכָה אֶת דְּבָרֶיהָ, לִבּוֹ הִתְפַּלֵּץ בְּקִרְבּוֹ, וְלַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת נוֹרָאָה קָדְחָה בוֹ, הוּא לֹא סָפַק ג) בְּדִבְרֵי אִמּוֹ, כִּי אֵיךְ יִסְפּוֹק, וְעֵינָיו הֲלֹא רָאוֹת, אֶת סַם הַמָּוֶת שֶׁהוּכַן לוֹ. וַיָּרָץ הֵנָּה וָהֵנָּה בְּחַדְרוֹ כִּמְשׁוֹלֵל וַיִּרְקַע בְּרַגְלָיו, וּבַחֲמָתוֹ כִּי עָזָה אָמַר לָלֶכֶת וּלְהִתְנַפֵּל עַל אִשְׁתּוֹ וְלַעֲשׂוֹת אִתָּהּ כָּלָה; אַךְ אִמּוֹ הַמַּרְשַׁעַת עֲצָרַתְהוּ בְּפֶתַח הַבַּיִת, מִיְּרָאתָהּ פֶּן תּוֹכִיחַ יָפְיָה צִדְקָתָהּ וְתֹם דְּרָכֶיהָ; וַתֹּאמֶר מַעֲכָה:

א) רעל. ב) בְּמַאֲכָלְךָ. ג) לא הָיָה אֶצְלוֹ סָפֵק.

לא הרימה מעבה קולה — לא אתנך לראות
עוד פני בת התפת; היא העטה חרפה
והאון על בית מלכותך, וחרפתה אל חיקה
תשוב; בשפטך אותה משפט בוגדת ומועלת
מעל באשת המלך".

ויספה טרם תדע הסער הנורא
המתחולל על ראשה, ותפלא בעיניה אשר
לא בא שפן לבקרה ולהשתעשע עם בניו
זה ימים אחדים, ותשלח אחד מסריסיה
לקרא לו, אבל תחת מענה פיו, באו פקידי
המלך וישימו כבלי ברזל ברגליה, ויורידוה
אל בית הבור, אותה ואת בניה התאומים.
ותבעת יספה מאד, ולא קמה בה עוד רוח
מפחד פתאם. מה זה, קרה אף אישי בי? —
השתוממה רוחה בקרבה — וכי אין כל עון
אשר חטאתי לו". ותמרר בבכי, ותגז שער
ראשה כאשר צרה ויגון.

וישפן אסף את כל שריו אל חדר
המשפט ויאמר:

משפט מר. מר גם ממות לפנינו.

היום. והמשפט לי הוא לחרפתי ולהותי. הן ידעתם מה אהבתי את רעיתי יסכה. היא היתה רום אפי ונשמתי הוא היתה עזרי וישעי וילדיה — שעשועי, ותהי עתה לפצעי וילדיה לחבורתי; כי בגוד בגדה כי יסכה, ותעט חרפה ובוז על שם מלכותי, בתתה לאחרים דודיה, ואהבתה לזרים, ותחשוב עלי עוד מחשבה רעה להמיתני כרגע. ועתה הגידו נא מה משפט הבוגדת, ומה יעשה בה״.

פלצות אחזה את השרים, בשמעם מפי המלך כדברים האלה, כי ידעו כי צפויה המלכה למשפט קשה, כעון מעל כזה. ויבסו להתחנן אל המלך על נפשה, אבל המלך האטים את אזנו משמוע תחנה ועוד הועילו להוות, כי חמתו עלתה עד להשחית, ובאש קנאתו קרא: „אל לכבות עון כזאת סליחה! אל רחמים, אל חסד למועלה מעל באישה! על בגדת השפטים

הַכֹּפֶר חַטָּאתָהּ, וְדָמָהּ וְדַם בְּנֵי־זְנוּנֶיהָ יְרַצּוּ שְׁנָה!"

וַיִּדְּמוּ הַשָּׂרִים וּבְלִי אֹמֶר וּדְבָרִים הֵנִיעוּ רֹאשָׁם לְאוֹת הַסְכָּמָה א). הֵם הֵבִינוּ כִּי יַד מַעֲכָה הַמִּרְשַׁעַת עָשְׂתָה זֹאת, וְכִי נְקִיָּה הַמַּלְכָּה מִפֶּשַׁע, אַךְ יָרְאוּ לִפְצוֹת פֶּה, מִזַּעַם הַמֶּלֶךְ וּמֵעֶבְרָתוֹ הַקָּשָׁה. וּבְכֵן נֶחֱרַץ מִשְׁפַּט הַמַּלְכָּה לַמָּוֶת.

וַתִּשְׁמַע יִסְכָּה אֶת מִשְׁפָּטָהּ הֶחָרוּץ, וַתֵּבְךְּ מְרָה. וַתִּשְׁלַח אֶת שַׂר בֵּית הַסֹּהַר אֶל הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו, כִּי יִתֵּן לָהּ לִרְאוֹת אֶת פָּנָיו בְּטֶרֶם תֵּלֵךְ וְאֵינֶנָּה. אַךְ הַמֶּלֶךְ גָּעַר בַּשָּׂר, וַיְצַוֵּהוּ לְהַגִּיד לָהּ כִּי תִּכּוֹן מָחָר לִקְרַאת הַמָּוֶת.

וְיוֹם הַמָּחֳרַת בָּא, יוֹם עֶבְרָה וָזַעַם, וּמִכָּל עֵבֶר וּפִנָּה, נָהֲרוּ הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּפָנִים חִוְּרִים לַמָּקוֹם הֶחָרוּץ. קוֹלוֹת וִילָלוֹת פּוֹלְחִים כְּלָיוֹת וָקֶרֶב, הִרְעִישׁוּ אֶת הָאֲוִיר,

---

א) לְאוֹת כִּי הִתְרַצּוּ.

ונגרו נחלי דמע השפכו, ויהיו לנחל שוטף. העניים והאביונים, אשר המלכה יספה המטירה עליהם גשם נדבותיה, התנפלו לרגלי המלך, ויתחננו להעביר מעליה את רע הגזרה, אבל לב המלך נקשה, ויהי לאבן, מבלי שמוע לקול תחנתם. אז התנפלו כל השרים וכל הקהל שניה לרגלי המלך, ויתחננו להקטין למצער את ענשה ולהגלותה לאיזה עיר רחוקה, אשר בארץ ממלכתו. וירכו תחנוני העם ודברי צעקתם את לב שפן. ויחרוץ משפטה להגלותה גלות שלמה לאי שומם, אותה ואת בניה.

עד ימים אחדים, ימי עמל ותלאה, עברו על המלכה בבית הבור, והיא מוצאת עם בניה לשלחם אל האי, וקהל רב נקבצו ובאו לראות את מלכתם הטובה, בטרם תלך מאתם לנצח, אבל איה! מה חשך תארה, ומה שנו פניה בימים הנוראים האלו, עד כי לא יכירוה רואיה. פניה חמרמרו, עצמות לחייה שפו, עיניה אשר

אורן כִּבְה יוֹשְׁבוֹת שֶׁקְעֲרוּרוֹת וְכֻלָּהּ אוֹמֶרֶת חֲרָדָה זַיִנַן; לְמַרְאֵה הָאֻמְלָלָה זָלְגוּ א) עֵינֵי כֻלָּם דְּמָעוֹת, וְהֵד אֲנָחוֹת הַשּׁוֹבְרוֹת מָתְנַיִם נִשְׁמַע לְמֵרָחוֹק. אַךְ מַה יוֹשִׁיעוּהָ כָּל אֵלֶּה? וּמַה בֶּצַע לָהּ בִּדְמָעוֹת? וְעָלֶיהָ לָלֶכֶת בַּגּוֹלָה מִבְּלִי שׁוּב עוֹד.

יָמִים רַבִּים הָלְכָה יְסֵפָה, וְעוֹלָלֶיהָ בְּחֵיקָהּ, בְּלִי כֹחַ אַחֲרֵי מוֹלִיכֶיהָ. רַבַּת שָׂבְעָה לָהּ נַפְשָׁהּ נְדוּדִים וְטַלְטֵלָה, כַּעֲבֹרָהּ דֶּרֶךְ רְחוֹקָה מְאֹד, דֶּרֶךְ עָרִים וּמְדִינוֹת, יַמִּים וּנְהָרוֹת, אִיִּים וּמִדְבָּרוֹת, עַד אֲשֶׁר הוֹבִילוּהָ מוֹבִילֶיהָ אֶל אַחַד הָאִיִּים הַשּׁוֹמֵמִים, אֲשֶׁר בִּקְצֵה אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת שְׁפָן. פֹּה עֲזָבוּהָ מוֹבִילֶיהָ בּוֹדֵדָה, וְהֵמָּה שָׁבוּ לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ כִּי מִלְּאוּ אֶת מִשְׁלַחְתָּם כְּמִצְוָה עֲלֵיהֶם מִפִּי הַמֶּלֶךְ.

לֹא יַעֲשֶׂה עֵט כָּל סוֹפֵר וּפֶה כָּל מֵלִיץ לְסַפֵּר כָּמוֹ, עֱנוּת נֶפֶשׁ הַמַּלְכָּה וּמְצוּקוֹת

א) דָּמְעוּ

לְבַדָּהּ. כְּהִשָּׁאֲרָהּ בָּאִי הַשּׁוֹמֵם בּוֹדֵדָה וְגַלְמוּדָה.
תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם, מִבְּלִי מַחֲסֶה וּמִסְתּוֹר,
חִבְּקָה אֶת הָאֲדָמָה הָרְטֻבָּה עִם יוֹנְקֶיהָ.
גַּם מְעַט הַצֵּדָה, אֲשֶׁר נָתְנוּ לָהּ מוֹבִילֶיהָ,
כְּבָר אָפְסָה, וְחִצֵּי רָעָב נִחֲתוּ בָהּ. אָז נִתְּכוּ
כַּמַּיִם שַׁאֲגוֹתֶיהָ, וַתִּשְׁאַל אֶת נַפְשָׁהּ לָמוּת,
אַךְ לְמַעַן עוֹלָלֶיהָ הֶאֱרִיכָה נַפְשָׁהּ; בָּנֶיהָ,
אֲשֶׁר עוֹד לֹא הֵבִינוּ אֶת־קְשִׁי יוֹמָם, נָשְׂאוּ
לִרְגָעִים אֶת עֵינֵיהֶם הַיָּפוֹת לְאִמָּם, וַיִּלָּחֲצוּ
אֶל לִבָּהּ, כְּמִתְחַנְּנִים עַל נַפְשָׁם לְאִמָּם,
לְבִלְתִּי עָזְבֵם בָּדָד בַּמִּדְבָּר הַנּוֹרָא הַזֶּה. אָז,
תֵּלֵךְ יְסֻבָּה לָתוּר אֶת הָאִי, אוּלַי תִּמְצָא עֵץ
עוֹשֶׂה פְּרִי, בַּמֶּה לְהַחֲיוֹת נַפְשָׁהּ וְנֶפֶשׁ
בָּנֶיהָ. לְאָשְׁרָהּ מָצְאָה בָאִי, עֲצֵי פְּרִי
לְמַכְבִּיר; וַיְהִי לָהּ פְּרִי הָעֵץ לְלֶחֶם, וְיֶרֶק
עֵשֶׂב — לְכָרִים וּכְסָתוֹת א), וְהָאֲדָמָה — לְמִטָּה,
וְכָל הָאִי — לְמָעוֹן; וְכֵן חָיְתָה בָאִי, צְפוּיָה אֶל
כָּל פֶּגַע, יָמִים רַבִּים.

א) קיססען, Подушка

ג.

הנני רואה קוראי הקטנים, כי עיניכם הדמענה ולבבכם התעורר לחמלה על יסכה האמללה וילדיה. אמנם גם לב אבן ימס למשמע צרותיה; אך נעזב־נא את האמללה באי נודה, ונשובה אל ארמון המלך, לראות מה נעשה בו. האמנם תדמו, כי ישמח שפן כי חזה נקם באשת עברתו, ולבו לא יגפנו על משפטו הקשה, אשר שפטה באש קנאתו? לא ולא! מני אז אשר וגלתה יסכה ושני ילדיה, גלה שלום ממנו. תמונת יסכה לא סרה מנגד עיניו, וכמו ישמע באזניו קול צרותיה ומצוקותיה הצועק אליו ממדבר גלותה, על עוות דינה, וכמו יראה בעיניו את ילדיו הנחמדים, המתגוללים תחת שואה בערבות ציה, והנם צפויים אל כל אסון ופגע רע. „מי יודע — אמר שפן אל לבו — אם בצדק חיבתיה גלות שלמה, הן אני לא ראיתי ולא התבוננתי בה כל עון,

וגם כל אנשי ביתי לא גלו את אזני ער־מה, אבל האם לא אאמין באמי הורתי? היתכן כי משנאה וקנאה שמה עליה עלילה מתעבה כזאת? הוי מי יודיעני דבר בסוד, הוציא לאור צדקת רעיתי כי שקרה השביתה אלי, והוספתי לה אהבה וכבוד, שלומים על כל מכאוביה. אך אהה! מי יודע אם עוד בחיים חיתה חית בניה? אם לא כבר היו לטרף לפריצי חיות, או מטרה לחצי הרעב והצמא".

אמנם מעבה הרעה היתה רם שפן כביר, ולא נתנהו לחשוב ולהתבונן על דרכיו מראשה פן יפקח שפן את עיניו, וראה כי שקר הדבר: על כן ראתה ראשית לה להאיץ בבנה למהר ולחרוץ משפטה; ותוסף להפיח אש הקנאה בלב המלך בדמות בעלילות דברים שלא היו ולא נבראו, עד כי התלקחו בקרבו ללהבת שלהבת, ויספה עם בניה עלו כליל על האש. אולם כשך חמתו, השתוחחה עליו

נַפְשׁוֹ , וַיִּרְבּוּ גַּעְגּוּעָיו א) עַל רַעְיָתוֹ הַיָּפָה וּבָנָיו הַיְקָרִים , וַיֵּלֶךְ קוֹדֵר בִּלְחַץ רַעְיוֹנוֹת מָרִים וְנוּגִים ; וּלְמַעַן הָפִיג ב) צַעֲרוֹ וְרָגְזוֹ , גָּמַר אֹמֶר לַעֲבוֹר בַּאֲרָצוֹת נָכְרִיּוֹת, לְהִתְהַלֵּךְ בְּתֵבֵל אַרְצָה לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ , בְּאָמְרוֹ כִּי מַסָּעוֹ יַשְׁכִּיחֶנּוּ עַצְבּוֹתָיו וִיגוֹנוֹ וְהִשְׁקִיט ג) שְׁאוֹן לִבּוֹ .

וַיַּעֲבוֹר שָׁפָן בַּאֲרָצוֹת וּמְדִינוֹת שׁוֹנוֹת , מַסַּע וַיֵּלֶךְ מִמַּמְלָכָה לְמַמְלָכָה , וַיָּשֶׂם לִבּוֹ אֶל כָּל דָּבָר וְעִנְיָן אֲשֶׁר יֵאָמֵר עָלָיו : חָדָשׁ הוּא ; מִתְבּוֹנֵן אֶל כָּל מִפְלְאוֹת הַתֵּבֵל הַגְּדוֹלָה וְהָרְחָבָה ; בְּחָשְׁבוֹ לְהָסִיר בָּזֶה אֶת רוּחוֹ הָרָעָה וִיגוֹן לְבָבוֹ . אָמְנָם לַשָּׁוְא : זֶה כִּשְׁנָתַיִם יָמִים לְגָלוּת הַמַּלְכָּה יְסִבָּה , וְשָׁפָן עוֹדֶנּוּ בַּדֶּרֶךְ , וְרוּחַ תּוּגוֹ לֹא רָפְתָה מִמֶּנּוּ ! וַיּוֹסֶף שָׁפָן לְהַשְׁקִיעַ רֹאשׁוֹ בִּדְבָרִים וְעִנְיָנִים אֲחֵרִים , אֲשֶׁר פָּגַשׁ בְּדַרְכּוֹ . וְכִמְעַט שָׁכַח אֶת בֵּית מַלְכוּתוֹ , וְלֹא אָמַר עוֹד לָשׁוּב הַבַּיְתָה הַמְּקוּבָּה ; וְהִנֵּה צִיר שְׁלוּחַ מֵאֵת מַעֲכָה אִמּוֹ

א) גַעֲגוּעָיו — Тосковать .
ב) הָסִיר . ג) וְהִשְׁקִיט .

בָּא אֵלָיו וַיַּגֶּד־לוֹ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: „הַגְּבִירָה מְעֻכָּה חוֹלָה נוֹטָה לָמוּת, וַתְּצַוֵּנִי לְהַגִּיד לְךָ הוֹד מַלְכוּתְךָ, כִּי תָבוֹא לִרְאוֹת פָּנֶיהָ בְּטֶרֶם תָּמוּת, כִּי דְבַר־סֵתֶר לָהּ אֵלֶיךָ" —

וַיְמַהֵר שַׁפָּן וַיָּשָׁב אֶל בֵּיתוֹ, וַיִּמְצָא אֶת אִמּוֹ גוֹסֶסֶת א), וְכִמְעַט לֹא נוֹתְרָה בָּהּ כָּל נְשָׁמָה.

בְּנִי יַקִּירִי — שָׂחָה מְעֻכָּה קוֹלָהּ, בְּבוֹא בְנָהּ שַׁפָּן אֵלֶיהָ: — בְּנִי הָאֻמְלָל, שְׁבָה נָא עַל יַד מִטָּתִי, וְהַט אָזְנְךָ לְוִדּוּיִי אֲשֶׁר אֶתְוַדֶּה לְפָנֶיךָ. כִּי חָטָאתִי לְךָ, הָהּ, חַטָּאָה גְדוֹלָה בְּהוֹצִיאִי שֵׁם רָע עַל אִשְׁתְּךָ הַתַּמָּה, וּמִיָּדִי, אוֹיָה, נִגְזְרָה הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיךָ שֶׁלֹּא חָטְאוּ. אָרוּר יִצְרִי הָרָע, אֲשֶׁר הִשִּׁיאַנִי לַעֲשׂוֹת זֶה מַעֲשִׂי. וַאֲרוּרָה קִנְאָתִי אֲשֶׁר יָקְדָה כִּי כִּיקוֹד אֵשׁ, בִּרְאוֹתִי אֶת כָּל הַכָּבוֹד וְהַתְּהִלָּה אֲשֶׁר יִפּוּרוּ לָהּ. הָהּ! סְלַח־נָא לִי, בְּנִי הָאֻמְלָל, מְחַל לִי! וְסָלַח לִי גַם אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט, בְּעָמְדִי

א) מִתְאַבֶּקֶת עִם סַם הַמָּוֶת.

לְמִשְׁפָּטוֹ בְּעוֹלַם הָאֱמֶת״ . . . וְלֹא יָסְפָה עוֹד לְדַבֵּר, כִּי חֶבְלֵי מָוֶת סַבּוּהָ וְנַפְשָׁהּ נָפְחָה:
אָז יִקְרַע שָׁפָן אֶת בְּגָדָיו וַיֵּבְךְּ, הַרְבֵּה בָכָה. לֹא לְאִמּוֹ אֲשֶׁר פְּקֻדַּת כָּל אָדָם נִפְקְדָה עָלֶיהָ. כִּי אִם לִבּוֹ לְיִסְכָּה יִזְעָק, וְנַפְשׁוֹ תֶאֱבַל עָלָיו מְאֹד, עַד כִּי כִמְעַט טָרַף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ, עַל הֱיוֹתוֹ מַהִיר מִשְׁפָּט. תֵּכֶף שָׁלַח שָׁפָן אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל, לְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּדָּחָה, לַהֲשִׁיבָהּ אֶל הֵיכָלָהּ וְלִכְבוֹדָהּ הָרִאשׁוֹן. וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיְבַקְשׁוּהָ בְּאִי יָמִים רַבִּים, וְלֹא מְצָאוּהָ. וַיָּשׁוּבוּ כִּלְעֻמַּת שֶׁהָלְכוּ, לְמַגִּנַּת לֵב שָׁפָן, אֲשֶׁר אָמַר כִּי כְבָר מָצְאָה לָהּ יִסְכָּה קֶבֶר בְּאִי הַשּׁוֹמֵם, אוֹ הָיוּ לְטֶרֶף לְשִׁנֵּי פְּרִיצֵי חַיּוֹת, וַיְמַר עֲלֵיהֶם כְּהֹמֶר עַל הַמֵּת.

ד.

וְיִסְכָּה אַיֶּהָ? אָנָה בָאָה? אָנָה פָּנְתָה? אֵיפֹה מָצְאָה לָהּ מַחֲסֶה וּמִסְתּוֹר? הַאֻמְנָם

עודנה חיה? וילדיה העודם חיים? — הלא תשאלוני קוראי הקטנים — והמדבר הנורא, בבדידות א) האימה, וחסר לחם, ותאות חיתו טרף ובעותי ילל ישימון לא הצמיתוה — ולא הקריבו לשחת חיתה וחית בניה הרכים? היתכן?

אמנם רבות, רבות מאד סבלה יספה באי; אין מספר לצרותיה, ואין קץ לכל מכאוביה, אשר השתרגו עלו על צוארה במשך ימי נודה באי השומם, אבל עודנה חיה, ובניה בריאים ושלמים! זה כשלש שנים אשר תנוע יספה, ותלך בלי חשך לארך האי, בחשבה כי לאחרונה תבוא עד קצו, ואולי תמצא שם עיר מושב; אך עוד רב ממנה הדרך וקצה האי טרם תראה. כבר הסכינה לחייה השוממים, ולמזונה אשר מתחלה פעל תעלה רעה על בריאותה; ורגליה למדו ללכת ולנוד מהר אל גבעה,

א) איינזאמקייט, Одиночество.

וכל גוה נקשה כאבן; וקרח הלילה וחרב
היום לא פעלו עליה עד־מה. ובניה אשר
לא ידעו מחיים אחרים יותר טובים האמונים
באי, היו בריאים ומוצקים יפים ונחמדים
למראה, ויהיו שעשועים לאמם. ונחמתה
בעניה. ויסכה למדתם לערוך תפלה בבקר
ובערב, לאל רוכב ערבות השומר אותם
מכל פגע וחיה רעה, ותשפוך יסכה שיחה
לפני אל במקהלת בניה, ותהי לה תפלתה
לצרי ומרפא לכל מכאוביה.

פעם אחת, בנשף בערב יום, בשכב
יסכה עם בניה על האדמה, לנוח מנדדם
הרב אשר עשו ביום ההוא, ותרדמה גדולה
נפלה עליהם, התגנבה לביא מן החרש
הקרוב אל הנרדמים ותחטוף ילד אחד מבין
זרועות יסכה, ותשאהו אל מאורתה.

קול צעקת הילד העיר את הנרדמת,
ותפקח עיניה והנה – אוי ואבוי! ורחון בנה
איננו! בקול צעקה ויללה גוראה, רדפה
יסכה אחרי הלביא, לקול צעקת בנה,

הצועק אליה: אמי אמי; אך לשוא, לא ליסכה התגרות מלחן: בפריץ חיות, גם למראה הלביא האימה ועיניה הסגורות א) זיקי אש מרחוק, אחזה בשרה פלצות ותתעלף ותפול באין אונים ארצה. כשובה רוחה אליה, ותרא והנה הלביא לחכת בלשונה את בנה, וברגליה לחצה אותו אל שדיה, ותחלוץ לו שדיה ותניקהו, כהניק את גור בטנה.

נורא מאד היה אז מצב האם השכולה. רק כחמשים צעדים היו בינה לבין בנה, ועיניה רואות אותו נתון בידי חיה רעה. אזניה שומעות קול תחנוניו, בהתחננו אליה להצילו מתגרת הלביא. מבלי תוכל הועיל לו ולהשיבו עוד אליה. ותצעק צעקה גדולה ומרה, ותגז שער ראשה, ותספוק כפיה, ותאמר להלחם את הלביא, ולמכור גם נפשה היא בידה, ופעמים אחדים,

א) המפיצות.

הִתְמַרְמְרָה וְהִשְׁתָּעֲרָה עָלֶיהָ; אוּלָם בְּכָל פַּעַם נְסוֹגָה אָחוֹר, בְּהַבִּיטָהּ אֶל הַלְּבִיא וְעֵינֶיהָ הַמְפִיצוֹת אֵימָה; וַתְּמַהֵר וַתִּקַּח אֶת סַהֲרוֹן בְּנָהּ הַשֵּׁנִי עַל זְרוֹעוֹתֶיהָ, וַתְּאַמְּצֵהוּ אֶל לִבָּהּ, כְּמוֹ יָרְאָה גַם לְנַפְשׁוֹ הוּא; וַתְּמַהֵר לְהִמָּלֵט מִשָּׁם בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְכוֹאֵבֶת.

כֹּה עָבְרוּ עָלֶיהָ יָמִים רַבִּים, יְמֵי עָמָל וּתְלָאָה, יְמֵי יָגוֹן וּדְאָגָה. לָאַחֲרוֹנָה רָאֲתָה מֵרָחוֹק, וְהִנֵּה רָאשֵׁי מִגְדָּלִים נִשְׁקָפִים מֵעַל רֹאשׁ הָהָר, אֲשֶׁר בְּמֶרְחָק לֹא רַב מִמֶּנָּה. וַיִּפְחַד וַיִּרְחַב לְבָבָהּ, בְּצַפִּיָּתָהּ לָבֹא לְעִיר מוֹשָׁב. וַתָּקָם וַתַּעַל עַל רֹאשׁ הָהָר, וַתֵּרֶא וְהִנֵּה עִיר גְּדוֹלָה, מִשְׂתָּרַעַת לְרַגְלֵי הָהָר, הַרְחֵק כְּדֶרֶךְ יוֹם מִן הָהָר. וַתֵּפֶן כֹּה וָכֹה וּפָנֶיהָ מוּעָדוֹת הָעִירָה, וְהִנֵּה אִישׁ זָקֵן נִצָּב לֹא הַרְחֵק מִמֶּנָּה בְּפֶתַח אָהֳלוֹ, אֲשֶׁר בְּרֹאשׁ הָהָר. לְמַרְאֵה פְּנֵי אָדָם, אֲשֶׁר לֹא רָאֲתָה יִסְכָּה זֶה יוֹתֵר מִשָּׁלֹשׁ שָׁנִים, שָׂמַח לִבָּהּ בְּקִרְבָּהּ, וַתִּגַּשׁ אֵלָיו וַתִּשְׁאָלֵהוּ, לְאֵיזֶה אֶרֶץ

תחשב העיר הגדולה הזאת; ואחרי הוכחה ממענה הבודד, כי אחת מערי ממשלת שפן אשה היא. יראה יסכה לבוא בעיר, פן יודע הדבר למלך, וקצף עליה על אשר נועזה למרות עיני כבודו, והקשה ליסרנה על אחת שבע. ותשב אחור, ותאמר ללכת אל עבר אחר, אל כל אשר יובילוה רגליה; ורסיסי דמע התגלגלו מעל לחייה, נרטיבו את עשב האדמה, בראותה כי עוד לא באה אל המנוחה, אשר קותה מראש. ויכמרו רחמי הבודד הזקן אל יסכה העיפה והנמוגה בדאגה ויגון ואל בנה יפי העינים ההולך לרגליה, ויפן אליה ויאמר:

הגידי לי גולה מי את, ומאין ולאין תלכי? הכרת פניך הדלים ומלבושי הסחבות אשר עליך יענו א) בך, כי רב מאד הדרך אשר עברת ברגליך, מדוע אכף עליך לנדוד?

א) יעידו.

— אַלְמָנָה עֲנִיָּה אָנֹכִי, זָקֵן נִכְבָּד, וְזֶה בְּנִי — כִּחְשָׁה לוֹ יִסְפָּה. — וַיְהִי בְּמוֹת עֲלֵי בַּעֲלִי, וָאֶשָּׁאֵר בְּחֹסֶר וּבְכָפָן, נֶאֱלַצְתִּי לָשׁוּב אֶל בֵּית אָבִי, וּלְבַקְּשׁוּ לְסַפְּחֵנִי אֶל בֵּיתוֹ, לֶאֱכוֹל פַּת לֶחֶם; אַךְ הַדֶּרֶךְ לְבֵית אָבִי רְחוֹקָה מְאֹד, וְאָנֹכִי לֹא עָבַרְתִּי בָהּ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם, וָאֵתַע יָמִים רַבִּים בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ, לֹא לַיְלָה אֶחָד וְלֹא שְׁנַיִם הִתְגַּלְגַּלְתִּי עִם בְּנִי בִּיעָרוֹת וּמְעָרוֹת, בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי מֵחֹסֶר לֶחֶם וָמַיִם; וְעַתָּה הִנְנִי עֲיֵפָה וִיגֵעָה, וְלֹא אֶעֱצוֹר עוֹד כֹּחַ לָלֶכֶת הָלְאָה. אִם לִבְּךָ טוֹב עָלֶיךָ, זָקֵן נִכְבָּד, אַסְפֵנִי נָא אֶל אָהֳלֶךָ, וְהָשֵׁב אֶת נַפְשִׁי בְּפַת לֶחֶם; וְכַאֲשֶׁר אַחֲלִיף כֹּחַ, אֶעֱשֶׂה דַרְכִּי הָלְאָה; יוּכַל הֱיוֹת כִּי יַקְרֶה יְיָ לְפָנַי מוֹרֶה דֶרֶךְ וְהוֹרַנִי אֶת הַדֶּרֶךְ, אֲשֶׁר עָלַי לָלֶכֶת בָּהּ.

וְהַבּוֹדֵד הָיָה אִישׁ טוֹב לֵב, וַיָּשָׂשׂ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וַיַּאַסְפֶנָּה אֶל אָהֳלוֹ. וַיְכַלְכְּלֶהָ בְּמֵיטַב מַטְעַמָּיו, וַיִּדְאַג עָלֶיהָ וְעַל בְּנָהּ לְבִלְתִּי יֶחְסַר לָהֶם כָּל דָּבָר. וַתְּחִי רוּחַ

יסכה, ותשב את הבודד ימים אחדים, ואחר אמרה לשום לדרך פעמיה; ולא נתן אותה הזקן לעזוב אותו. ויפצר בה לשבת אתו; כי פני יסכה המפיקים רך ונעם, מדברה הנאוה וחן שפתיה לקחו שבי את לב הזקן, ויאהבנה כאהבת אב את בתו; ויאמר אליה: „הואילי נא ושבי אתי. ואנכי אכלכל אותך ואת בנך. והיית לי למשיבת נפש, ולכלכל את שיבתי". ותואל יסכה לשבת את הבודד, ובלבה שמחה מאד על גאלתה ופדות נפשה, אשר שלח לה אלהים על ידי הבודד טוב הלב.

וירבו הימים לשבת יסכה באהל הבודד; ויגדל סהרון ויהי יפה תאר ויפה מראה ויהי למשיב נפש לאמו, ולשלומים על בנה האובד, אשר זכרו לא נסח מעל לוח לבבה עד עתה. יש אשר תדמענה עיני יסכה, בעלות זכר בנה, השדוד בידי הלביא, על לבה, ושאל אותה הבודד: על מה זה תבכה ולמה תעצב, וענתה לו

יִסְפְּדָה, פַּעַם בָּכֹה וּפַעַם בָּכֹה, וְאֶת הָאֱמֶת לֹא הִגִּידָה לוֹ. וַיַּעַבְרוּ עוֹד יָמִים וְשָׁנִים, וְסַהֲרוֹן הוֹלֵךְ הָלוֹךְ וָטוֹב. וַיְהִי לְעֶלֶם נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְכַבִּיר כֹּחַ מְאֹד. לְעִתִּים לֹא רְחוֹקוֹת יִקְרֶה, כִּי בְּלֶכְתּוֹ לָצוּד צַיִד עִם הַזָּקֵן, וּפָגַע בּוֹ נָמֵר וַאֲרִי, וְהִנִּיחַ סַהֲרוֹן קַשְׁתּוֹ וְחַרְבּוֹ עַל הָאָרֶץ, לְהַפְלִיא אֶת הַזָּקֵן אִישׁ הַצַּיִד מֵעוֹדוֹ, וּבְאֶגְרוֹף יָדוֹ הִכָּה אוֹתָם, הַכֵּה וְשַׁסֵּעַ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי; אוּלָם בְּקַשְׁתּוֹ הִשְׂכִּיל מְאֹד, גַּם כִּי יִקְלַע אֶל נֶשֶׁר, הַפּוֹרֵחַ בְּגָבְהֵי שָׁמַיִם, לֹא יַחֲטִיא. וְהוּא לֹא יָדַע אֶת צוּר מַחְצַבְתּוֹ, וְרוּם עֶרֶךְ מוֹלַדְתּוֹ, כִּי אִמּוֹ כִחֲדָה מִמֶּנּוּ; וּבְחָקְרוֹ פַּעַם אַחַת אֶת אִמּוֹ לֵאמֹר: מִי הָיָה אָבִיו וְאַיֵּה מְקוֹמוֹ עַתָּה, וּמַדּוּעַ יָשְׁבוּ אֶת הַבּוֹדֵד זֶה בָּמָּה? וְעָנְתָה אוֹתוֹ אִמּוֹ, כִּי אָבִיו מֵת עָלָיו בִּהְיוֹתוֹ יֶלֶד קָטָן, וְהַבּוֹדֵד אֲסָפָם בְּתוֹכוֹ הַגָּדוֹל, מֵחֶמְלָתוֹ עֲלֵיהֶם לְבִלְתִּי יִגְוְעוּ בָּרָעָב. גַּם אֶת אָחִיו זַרְחוֹן וְכָל הַקּוֹרוֹת אוֹתוֹ כְּבָר שָׁכַח; וְיִסְפְּדָה אַף הוּא לֹא הִזְכִּירָה שְׁמוֹ בְּאָזְנָיו, כִּי אָמְרָה: מַה יִּתֵּן וּמַה יּוֹסִיף

לו אם ידע את אסוני הגדול, ונעצב גם
הוא אל אחיו. אולם סוד מולדתו נגלה לו
על פי המקרה הזה:

עוד בהיות המלך שפן חתן את יסכה
היפהפיה נתן לה טבעת יקרה למזכרת
אהבה והטבעה — טבעת מלכים היא, שאין
רשות א) לאיש אחר לשום טבעת כזאת בידו;
ויסכה שמרה את הטבעת מכל משמר.
ותהי לה סגלה. ובחרות אף שפן בה, ותירא
פן ישלול מאתה את הטבעת היקרה לה
מכל יקר. באשר היא, הטבעת, היתה מזכרת
אהבה אישה; וזכרון ימי אשרם ומחמדיה
בימי קדם, ותטמנה מקוצות תלתליה, ותהי
לה למשמרת עד היום הזה:

ויהי היום וסהרון עם הזקן יצאו
השדה לצוד ציד; ותוצא יסכה את טבעתה
ותתבונן אליה, וזכר ימי שלותה עלו על
לבבה, ועיניה זלגו דמעות מאין הפוגות.

א) אונערלויבט. Недозволенно.

וַיְהִי עוֹדֶנָּה הִיא שׁוֹפֶכֶת שִׂיחָהּ בְּחֵיקָהּ וְתִפּוּשָׂה בְּרֹב שַׂרְעַפֶּיהָ א) וְסַהֲרוֹן שָׁב מִן הַשָּׂדֶה. וַיָּבֹא הַבַּיְתָה כְּלָאט וַיַּרְא וְהִנֵּה אֶגְלֵי ב) דֶמַע יוֹרְדוֹת וְנוֹפְלוֹת מֵעַל עֵינֶיהָ וּבְיָדֶיהָ טַבַּעַת מְלָכִים. וַיִּפְצַר בְּאִמּוֹ לְהַגֶּד־לוֹ פֵּשֶׁר ג) בִּכְיָתָהּ, וּמֵאַיִן בָּאָה לָהּ טַבַּעַת הַמְּלָכִים הַזֹּאת. וַיְהִי כִּי הֵצִיק אוֹתָהּ עַד מְאֹד, וַתְּסַפֶּר־לוֹ יִסְכָּה אֶת כָּל הַדְּבָרִים, לֹא כִחֲדָה מִמֶּנּוּ דָּבָר, בִּלְתִּי אִם אֶת שֵׁם הַמֶּלֶךְ לֹא הִגִּידָה לוֹ; כִּי יָרְאָה פֶּן לֹא יִמְשׁוֹל סַהֲרוֹן בְּרוּחוֹ, וְהָלַךְ אֶל אָבִיו, וְהִתְרַגֵּז וְהִתְקַצֵּף וְהִתְמַרְמֵר אֵלָיו, עַל עַנּוֹתוֹ כָּכָה אֶת אִמּוֹ, וּשְׁפָטוֹ הַמֶּלֶךְ מִשְׁפַּט מָוֶת. וַיֵּבְךְּ סַהֲרוֹן בְּכִי גָדוֹל, בְּסַפֶּר־לוֹ אִמּוֹ אֵת כָּל צָרוֹתֶיהָ וְאֵת כָּל עֱנוּתָהּ.

א) רַעְיוֹנוֹתֶיהָ. ב) טִפּוֹת. ג) פִּתְרוֹן.

2

אלעזר בן חנניה הכהן ויוחנן בן לוי מגוש חלב , ח) רבי יוחנן בן זכאי
רבי גמליאל דיבנה , י) רבי יהושע בן חנניה , יא) רבי טרפון , יב) רבי
ישמעאל בן אלישע , יג) רבי עקיבה בן יוסף , יד) שמעון בר-כוכבא , טו) רבי
מאיר , טז) רבן שמעון בן גמליאל , יז) רבי שמעון בן יוחאי , יח) רבי יוסי
בן חלפתא , יט) רבי יהודה הנשיא , חוברת א', כ) רבי יהודה הנשיא , חוברת ב' —
. ברמן ; 51—52) הנודד הקטן , (2 חוברות) — א. ליבושיצקי ; 53—54)
... הנודד (2 חוברות) — א. הייבשוביץ ; 55) שני המלכים , 56) נחל
...ה — ב. רובינוק ; 57—58) יונת המלכה (2 חוברות) — מ. י. רודאיוב ;
59—...) חכמת העמים (2 חוברות) — י. גרזובסקי .
מחיר כל נומר 6 ק' , פארטא לכל נומר או לשנים ביחד 2 ק' . כל
... נומרים בכרך אחד מכ' הדר 60 ק' , ע"פ 90 ק' . כל 5 נומרים בכרך
...ד מכ' הדר 40 ק' ע"פ 44 ק' .

ספרי חנוך ולמוד :

1) עברית בלשון עם ועם : I ברוסית . II באשכנזית . III בזרגון —
לוינזון וי"ח טביוב . כ"א בכריכה 25 ק' , ע"פ 29 ק' .
ראשית דעת — מ. קרינסקי . בכריכה 30 ק' . ע"פ 34 ק' .
כיון הספר לתורת הכתיבה העבריה . הנ"ל . 6 חוב' . כל חוב' 8 ק' . ע"פ 10 ק' .
הקריאה העברית — י. ב. לבנר . 15 ק' בכריכה . פארטא 4 ק' .
לפי הטף (ספר המורה) — ד. ילין . ח"א , 75 ק' , מכ' 85 ק' , בבד 90 .
פארטא 8 ק' . .
מקרא לפי הטף (ספר התלמיד) — הנ"ל . ח"א , 75 ק' בכריכה , פ' 10 ק' .
המכין — י. ח. טביוב . מחירו 30 ק' , מכ' 35 , בבד 40 ק' . פארטא 4 ק' .
ראשית למודי שפת עבר — י. גרזובסקי . 50 ק' . מכ' בניר 60 ק' .
בבד 65 ק' . פארטא 10 ק' .
מדריך הילדים , ח"א וח"ב — ק. ולוצקי . כל חלק 35 ק' .
מכ' בבד 50 ק' . פארטא לכ"א 6 ק' .
...) מורה הילדים — י. ח. טביוב . 90 ק' . מכ' בניר 1 רובל — בבד 1 . 05
פארטא 12 ק' . „מפתח" לספר — הנ"ל . 10 ק' , מכ' בניר 15 ק' — בבד
20 ק' . . פארטא . 2 ק' .
...) עדן הילדים — י. ח. טביוב . ח"א 80 ק' , מכ' בניר 90 ק' — בבד 95
ק' . פארטא 10 ק' . ח"ב 70 ק' , מכ' בניר 80 ק' , בבד 85 ק' . פארטא
8 ק' . ביחד מכ' בניר 1 . 65 — בבד 1 . 70 ק' . פארטא 18 ק' .
...) רע הילדים — י. ב. לבנר . 30 קאפ' . מכ' בניר 35 ק' , בבד 40 ק' . פ' 4 ק' .
...) ידידנו (מועדי ישראל) — הנ"ל . 40 ק' , מכ' 50 ק' . פארטא 8 ק' .
...) בעיר וביער — י. שטינברג . ב"ח . כ"א 30 ק' . מכ' בבד 40 ק' , פארטא 6 ק' .
...) תולדות עם ישראל — א. ז. רבינוביץ . חלק א' 50 ק' , מכ' בבד 65 ק' .
פארטא 8 ק' . דיטא — הנ"ל , חלק ב' , 55 ק' . מכ' בר... פארטא 8 ק' .
דיטא — הנ"ל , חלק ג' 80 ק' , מכ' בבד 1 רוב... 10 ק' .
ג"ח מכ' יחדו 2 רו"כ , בכריכה יפה 10 .2 , פארטא 20 ק .
בספרים קטנים : א' , ב' , ה' , כ"א 15 ק' . מכ' 20 ק' ; ג' , ד' , ו' , ז' , ח' , ט' ,
כ"א 20 ק' . מכ' 25 ק' . פארטא לכ"א 2 ק' .
...) מערכת הפעלים — א. קלינמן . 50 ק' . מכ' בבד 65 ק' . פארטא 6 ק' .
...) בית ספר עברי — י. גרזובסקי . ח"א . 25 ק' . מכ' בבד 35 ק'

פארמא 4 ק׳. ח״ב—50 ק׳, מכ׳ בניר 60 ק׳, בבד ...
ח״ג — 75 ק׳, מכ׳ 65 ק׳, בבד 90 ק׳, פארמא ...

18) כל אגדות ישראל (פורמט גדול) כרך ראשון — י. ב. ...
מכ׳ בבד 90 ק׳. הדר בבד 1 רובל. פארמא 10 ק׳.

19) למען אחי הקטנים (פורמט גדול) — א. ליבושיצקי. 60 ק׳, מכ׳ פשוט
ק׳. מכ׳ הדר 85 ק׳. פארמא 10 ק׳. על ניר ריגאל 1 רובל. מכ׳ הדר 25
מכ׳ הדר מאד 1.50. פארמא 12 ק׳.

20) פרקי אבות לבני הנעורים (עם תרגום רוסי) — הנ״ל. 25 ק׳, מכ׳ 30
מכ׳ בבד 35 ק׳. פארמא 4 ק׳.

21) מבחר הספרות העברית, ח״ב. — י. ח. טביוב. 90 ק׳.
בבד 1.05, מכ׳ הדר בבד 1.15, פארמא 15 ק׳. על ניר ריגאל 50
מכ׳ הדר 1.75, פארמא 25 ק׳.

ספרי־עם:

1) ל. ברנה: כתבים נבחרים — י. א. טריוויש; 5—2) שולמי...
חכמת שלמה — ש. ל. גורדון; 8—6) דור חכם — ד״ר ש. ברנפלד; 14...
קרח מכאן ומכאן — ע. גולדין; 21—15) על שפת הים — ד. פרישמן; 24...
ת. הירצל: מדינת היהודים — מ. ברקוביטש; 25) חטאת הצב...
א. ז. רבינוביץ; 28—26) המהפכה הצרפתית, ח״א; 30—29) דימא, ח״...
א. לודויפול; 31) כל נדרי — מ. פויזנר; 34—32) פרצופים, ח״...
נ. נ. סמועלי; 40—35) המוכיח מוקפילד — ד. ילין; 53—41) כל ...
מרדכי צבי מנה; 57—54) דור תהפוכות. ח״א — ד״ר ש. ברנפ...
58) פרקי שירה — א. ליבושיצקי; 61—59) דור תהפוכות, ח״ב —
ש. ברנפלד; 63—62) פרצופים, ח״ב — נ. נ. סמועלי; 70—64) ...
תגשיא — פסח קפלן; 73—71) א. טורגניוב: שירים בפרוזה, — א. ...
מחיר כל נומר 10 ק׳. פארמא לכל נומר או לשנים ביחד 2 ק׳...
בס״ה יש בזה 18 ספרים, יש גם בכריכות מהודרות. מחיר כל כריכ...
10 ק׳. הקונה כל „ספרי־עם" בכריכה לא ישלם בעד פארמא...

ספרים שונים:

1) פרץ בן משה סמולנסקין — ר. בריינין. 1 רובל. מכ׳ הדר 1.20, פארמא 2...
2) תולדות היהודים — י. פרנקל. ח״א וח״ב וח״ג מכ׳ כלם ביחד...
ע״פ 1.90. כל חלק 50 ק׳. מכ׳ הדר 65 ק׳. פארמא לכ״א 6 ...
3) בין תקוה ויאוש (ע״ד הציוניות) — א. סגל. 8 ק׳. לאגודות ציוניות ...
4) כנסת הגדולה (הקונגרס הציוני השני) — נ. סלושץ. 40 ק׳. לא...
ציוניות 25 ק׳, מכ׳ 35 ק׳. ...
5) מפת השמים (ספר עם מפה) — מ. ובר. 80 ק׳, ע״פ 82 ק׳.

ביבליותיקה עברית לכל בית בישראל

יצאו עד עתה צ׳ ספרים. בכל חודש יתוספו ארבעה ספ...
מחיר כל ספר 40 קאפ׳. עם המשלות 44 ק׳. — ל...
תמידים כל הביבליותיקה כלה: 40 רובל. עם המשלות, שאפשר...
גם לשעורין. — פרטי תנאי החתימה ורשימת הספרים מפורטים בכ...
מיוחד של הוצאת „תושיה", הנשלח חנם לכל דורש

מחיר כל נומר 4 קאפ׳ בלי משלוח.

בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַלְּבִיאָה

הגדה מזרחית.

חוברת שניה.

תרגום

ח. ד. רוזנשטין.

[קסב] לבני הנעורים I

ילדים

הוצאת „תושיה".

ורשה

בדפוס הלטר ושותפו, נלבקי 7.

תרס"ב.

מחיר הספר 4 קאפ׳, מכורך 5 קאפ׳, בלי משלוח.

קטלוג קצר של הוצאת „תושיה":

ביבליותיקה „לבני הנעורים" I לילדים:

1) קובץ־שיחות קטן, 2) ידידי המלך ממנדב — נ. פינס; 3) הרועה ובת המלך, 4) המלך אשר שנתו נגזלה, פרחי ששון — י. ב. לבנר; 5) אילנים שודדים — מ. סילמן; 6) ששה אחים — נ. פינס; 7) רחוב הזהב, 8 — 10) עשר ואשר גדול הגלילה — 11—12) גמול ישרים, הרמב"ם והגלם האלם — י. ב. לבנר; 13) ההצלות — נ. פינס; 14) הכליף־החסידה, 15) פרעה מלך מצרים, בלב ים — י. ב. לבנר; 16) איש בלי לב, 17) הדיג והדגה. — א. ליבושיצקי; 18) ל"ג בעומר — ש. דיינר; 19) הכלה האמתית, 20) יוחנן האמן — ש. ברמן; 22 — 21) הרח אוהב הכסף, עשיר אמלל — מ. סילמן; 23) המלך שלמה ומשחקי השח־מט — א. ב.; 24) לב אבן, 25) אח ואחות — פ. קפלן; 26) גלית הנדיב — א. ליבושיצקי; 27) לבנת שלג, 28) השר ישליש שערות הזהב, 29) בית היער, והנחש הלבן — ש. ברמן; 30) הברקת, אשר ועני, 31—54) כל אגדות ישראל (ח"א, 24 הוב') — י. ב. לבנר. 55) ילד מוצל — א. ברוסילובסקי; 56—58) משלי ילדים (3 חוברות) — שלמון; 59—60) מעשה בנבוכדנצר — י. צ. לוין. 61—75) למען אחי הקטנים (15 חוברות) — א. ליבושיצקי. 76—78) מגנון לשמחה (3 חוברות) — י. ב. לבנר; 79) ימים מקדם — מ. הוריליק; 80) ילדים עובדים — י. גרזובסקי; 81—90) שיחות ילדים (10 חוברות) — י. שטינברג. 91—93) למך ולמק (3 חוברות), 94—95) נח בתבה (2 חוברות), 96—97) העצמות היבשות (2 חוברות) — י. צ. לוין. 98—99) הפחה הרועה (2 חוברות) 100) מעשה בבן מלך — ב. רובינוק. 101) החסידה, החידה, 102) יקטן הנבון, זלפה החכמה, המסחר הטוב, 103) מלך הר הזהב, שלומית ושלמה, 104) ארון הזכוכית, ההתן השודד, 105) עפר האילים — ש. ברמן; 106) בת יחידה, 107) תמוזרת הקטנה, 108) המשורר העני, דבורה הזקנה 109) מעשה בשלטן אחד, 110) המלאך הגואל. הכוכבים שאבדו — א. ליבושיצקי. 111—155) כל אגדות ישראל (ח"ב, 45 חוב') — י. ב. לבנר.

מחיר כל נומר 4 ק', מכ' 5 ק', פארטא לכל חוב' או לשלש ביחד 2 ק'. כל 5 נומרים בכרך אחד מכ' בבד אדום 25 ק, ע"פ 30 ק'. כל 10 נומרים בכרך אחד מכ' הדר 50 ק'. ע"פ 58 ק'. כל 15 נומרים בכרך אחד מכ' בבד הדר 75 ק', ע"פ 85 ק'.

ביבליותיקה „לבני הנעורים" II לנערים:

1 — 2) מלחמת אחים — י. ב. לבנר; 3) אגריפס הראשון — א. ז. רבינוביץ; 4 — 5) השבוי בקוקז — הנ"ל; 6—10) המוהיקני האהרון — י. ב. לבנר; 11—13) אי בורניא — א. ז. רבינוביץ; 14) בני־משה — ל. מקלר; 15) הנדחים בירכתי צפון — מ. ס. איזנשטדט; 16—20) מגבורי האומה (5 חוברות): א) עזרא ונחמיה, ב) שמעון הצדיק וחוניו בנו, ג) יהודה המכבי, ד) שמעון בן שטח ושלומית אחותו, ה) הלל הבבלי (הזקן) — ש. ברמן; 21—25) בן המלך והעני — י. גרזובסקי (5 חוברות); 26—29) האח השר (גרן) (4 חוברות) — י. ב. לבנר; 30) הצעד הראשון (תרגם) — פ. קפלן; 31—35) מחיי תחבע (ספורים מחיי החיות, ברנגדל) (5 חוברות) — י. גרזובסקי; 36—50) מגבורי האומה (15 חוברות): ו) רבן גמליאל הזקן,

!! „עולם קטן" (עתון מצויר לבני הנעורים). יוצא כדי שבוע בשבוע. מחירו לשנה 6 רו"ב לחצי שנה 3 רו"ב.

בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַלְּבִיאָה

הגדה מזרחית.

תרגם בשנויים

ח. ד. רוזנשטין.

חוברת שניה.

הוצאת „תושיה".

ורשה. תרס"ב.

בדפוס הלטר ושותפו, נלבקי 7.

БНЕЙ ГАМЕЛЕХЪ ВЕГАЛВІЯ

(Дѣти Царя и львица).

Восточная легенда.

Перев. *Х. Д. Розенштейна.*

Изданіе „ТУШІЯ".

Выпускъ II.

ВАРШАВА. 1901.

Тип. М. И. Гальтера и Комп., Налевки 7.

Дозволено Цензурою
Варшава, 21 Августа 1901 г.

ה.

בַּיָּמִים הָהֵם הוֹדִיעוּ לַמֶּלֶךְ שָׁפָן, כִּי אַחַד הָעַמִּים הַפְּרָאִים יָצָא לְהִלָּחֵם אִתּוֹ. וַיִּירָא שָׁפָן מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ, כִּי יָדַע כִּי חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ, לְפָנָיו יֵצֵא הֶרֶג וְאַבְדָן, וְאַחֲרָיו שְׁאִיָּה וְשִׁבְיָה. וַיִּשְׁלַח שָׁפָן צִירִים אֵלָיו, לְהַטּוֹת לִבּוֹ בְּשֹׁחַד. וַיָּשׁוּבוּ הַצִּירִים וַיֹּאמְרוּ: „רֹאשׁ הָעָם הַפֶּרֶא בָּעַט בְּמִנְחָתְךָ, אֵין לוֹ חֵפֶץ בְּכֶסֶף וְזָהָב, כִּי אִם בְּרָאשֵׁי גִּבּוֹרֶיךָ, אֲשֶׁר יִשָּׂא מֵעֲלֵיהֶם, בְּהִלָּחֲמָם אֶת גִּבּוֹרָיו בְּמִלְחֶמֶת הַשְּׁנַיִם; וְאִם לֹא יִמָּצְאוּן בְּאַנְשֵׁי חֵילְךָ גִּבּוֹרִים כָּאֵלֶּה, אֲשֶׁר יֵצְאוּ לְהִתְחָרוֹת אֶת גִּבּוֹרָיו בִּשְׂדֵה קֶטֶל, וְהִתְנַפֵּל עִם כָּל חֵילוֹ הָרַב וְהֶעָצוּם, וְהִשְׁמִידוּ וְהִכּוּ אֶת אַרְצְךָ

לְפִי חָרֶב, כִּי כֵן מִשְׁפַּט הָעָם הַפֶּרֶא הַזֶּה כָּל הַיָּמִים".

וַיֶּחֱרַד שָׁפָן מְאֹד, וַיָּנַע לְבָבוֹ כְּנוֹד קָנֶה בַּמָּיִם; וַיִּקְרָא לְכָל שָׂרָיו וְיוֹעֲצָיו, לְטַכֵּס א) עֵצָה כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת. וַיְדַבְּרוּ יוֹעֲצֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו לֵאמֹר:

—„לֹא בְחֵילֵנוּ נַעֲשֶׂה אִתּוֹ מִלְחָמָה, כִּי רַב הוּא מִמֶּנּוּ. וְאִם נַעֲרוֹךְ אִתּוֹ מִלְחָמָה, אֲזַי צְפוּיָה כָּל אַרְצֵנוּ לְכִלָּיוֹן חָרוּץ — כִּי אִם בִּגְבוּרַת יָמִין אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי רוּחַ וְאַמִּיצֵי לֵב, אֲשֶׁר יִתְנַדְּבוּ לְהִתְחָרוֹת אֶת גִּבּוֹרָיו, בְּמִלְחֶמֶת הַשְּׁנַיִם, אוֹ אָז אוּלַי נוּכַל־לוֹ. וּבְכֵן אַךְ זֹאת הִיא הָעֵצָה הַיְעוּצָה מֵאִתָּנוּ: שְׁלַח רָצִים אֶל כָּל עָרֵי אַרְצְךָ, לְבַקֵּשׁ אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי כֹחַ וְרוּחַ אֲשֶׁר יֹאבוּ לְנַסּוֹת כֹּחָם בִּשְׂדֵה קְרָב; וְאִם יִמָּצְאוּ גִּבּוֹרִים כָּאֵלֶּה, וְהִבְטַחְתָּ לָמוֹ מַתָּנוֹת רַבּוֹת כָּבוֹד וּגְדֻלָּה, לְמַעַן יַצִּילוּ אֶת עַמֵּנוּ וְאַרְצֵנוּ, מִיַּד הָאוֹיֵב הַפֶּרֶא הַזֶּה.

א) זיך בעראטהען. Совѣщаться.

וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ לַעֲצַת יוֹעֲצָיו, וַיַּעַשׂ כֵּן. עַד מְהֵרָה פָּשְׁטָה הַשְּׁמוּעָה בְּכָל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ שֶׁכֵּן, כִּי יְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ גִּבּוֹרִים. לִלְחֹם אֶת מִלְחַמְתּוֹ. וַתַּגִּיעַ גַּם עַד אָזְנֵי סַהֲרוֹן. וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ גְּבוּרָה, וַיִּתְאָו לְנַסּוֹת כֹּחוֹ הַגָּדוֹל בְּמִלְחֶמֶת הַשְּׁנַיִם; וַיֶּעְתַּר אֶל אִמּוֹ, לְתִתּוֹ לָלֶכֶת, לִשְׂדֵה קְרָב וּמִלְחָמָה. אַךְ אִמּוֹ מֵאֲנָה לָתֶת־לוֹ חֶפְצוֹ.

– הַאוֹתִי גוֹלָה וְסוּרָה, שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה אַתָּה אוֹמֵר לַעֲזוֹב? – הִתְחַנְּנָה אֵלָיו אִמּוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ. – הֲלֹא אִם יִגָּבֵר מִמְּךָ הָאוֹיֵב וְהִרְגְךָ נֶפֶשׁ, מִי יָשִׂים אָז עֵינָיו עָלַי? מִי יְנַחֲמֵנִי מִיגוֹנִי? . אַךְ רוּחַ הַגְּבוּרָה הַמִּתְנוֹסֶסֶת בּוֹ הִרְתִּיחָה אֶת דְּמֵי עֲלוּמָיו, וְהַשְׁקֵט לֹא יָכֹל, וַיִּפּוֹל לְרַגְלֵי אִמּוֹ, וַיִּשַּׁק כַּפּוֹת רַגְלֶיהָ וַיֹּאמַר:

– אַל תִּירְאִי אִמִּי, לֹא יֶחֱזַק מִמֶּנִּי הָאוֹיֵב. לֹא פַּעַם וְלֹא שְׁתַּיִם הִתְגָּרִיתִי מִלְחָמָה בְּחַיְתוֹ יַעַר, נִלְחַמְתִּי בִּכְפִירִים וּנְמֵרִים וְגַם יָכֹלְתִּי, וְהִכְרַעְתִּים תַּחַת רַגְלָי;

וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לִלְחֹם מִלְחֶמֶת מִצְוָה מִלְחֶמֶת מָגֵן, לְהָגֵן בְּעַד מַלְכֵּנוּ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ, וְהָיָה אֱלֹהִים בְּעֶזְרִי, וְהִכְרִיעַ מְשַׂנְאֵינוּ מִפָּנָי.

וַיֵּצֶר לְיִסְכָּה מְאֹד לְהִפָּרֵד מֵאֵת בְּנָהּ יְחִידָהּ מֵשִׁיב נַפְשָׁהּ, וְנֶחָמָתָהּ בְּעָנְיָהּ; אוּלָם עוֹד יוֹתֵר צַר הָיָה לָהּ לִכְלֹא אֶת רוּחַ גְּבוּרָתוֹ. וְעִם זֶה עָלְתָה מַחֲשָׁבָה אַחֶרֶת עַל לִבָּהּ, בְּדַעְתָּהּ כִּי הוּא הוֹלֵךְ לִלְחֹם מִלְחֶמֶת אָבִיו, נְאוּלַי תִּהְיֶה זֹאת הַנְּסִבָּה לְקֵץ גָּלוּתָהּ. בַּיִּמָּלֵךְ עָלֶיהָ לִבָּהּ לְהַרְשׁוֹת לוֹ לָלֶכֶת. אָז תִּפּוֹל יִסְכָּה עַל צַוָּארֵי בְנָהּ וַתִּשָּׁקֵהוּ וַתֵּבְךְּ הַרְבֵּה בָּכֹה, וְגַם סַהֲרוֹן נָפַל עַל צַוָּארָהּ, וַיְדַבֵּר עַל לִבָּהּ וַיֹּאמַר: „אַל תִּדְאֲגִי אִמִּי הַיְקָרָה, שׁוֹב אָשׁוּב אֵלַיִךְ וַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן עַל רֹאשִׁי. לַיְיָ הַיְשׁוּעָה!" וַיִּמַהֵר לָרוּץ אֶל הָעִירָה אֲשֶׁר שָׁם הִגִּיעוּ מַלְאֲכֵי הַמֶּלֶךְ, וְהֵמָּה נְשָׂאוּהוּ עַל סוּסֵיהֶם קַלֵּי הַמֵּרוֹץ אֶל מַעַרְכוֹת הַמִּלְחָמָה.

ו.

בָּעֵת הַהִיא וָאֳנִיַּת סוֹחֵר הִשְׁלִיכָה עוֹגְנָהּ א), עַל יַד אַחַד הָאִיִּים, הָרֵיקִים מֵאֵין אָדָם, לְחַזֵּק בְּדָקֶיהָ אֲשֶׁר רַבּוּ בָהּ בַּדָּרֶךְ. הַהוֹד וְהֶהָדָר אֲשֶׁר הִשְׁפִּיעַ הַטֶּבַע עַל שְׂפַת הָאִי, מָשַׁךְ, כְּבְחַבְלֵי קֶסֶם אֶת מַלָּחֵי הָאֳנִיָּה לַעֲלוֹת בּוֹ וְלָתוּר אוֹתוֹ. וַיְהִי הֵמָּה מִתְהַלְּכִים כֹּה וָכֹה, וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עֶלֶם יְפֵה לְהַלֵּל, נִצָּב עָרֹם מִבְּלִי לְבוּשׁ, פֶּתַח מְעָרָה אַחַת. עוֹד הָאֲנָשִׁים מִשְׁתָּאִים לוֹ וְהִנֵּה לְבִיָּא אֲיֻמָּה לְמַרְאֶה קָרְבָה אַט אֶל הָעֶלֶם, וַתַּעֲמֹד אֶצְלוֹ. וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ הַמַּלָּחִים מְאֹד, בִּרְאוֹתָם כִּי הָעֶלֶם לֹא נָע וְלֹא זָע מִפָּנֶיהָ וְהֵמָּה נָסוֹגוּ אָחוֹר, וַיְמַהֲרוּ לְהִמָּלֵט עַל נַפְשָׁם אֶל הָאֳנִיָּה.

וְרֵעֵיהֶם אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה, רָאוּ אֶת חֶרְדָּתָם, וַיִּשְׁאֲלוּ אוֹתָם: עַל מֶה חָרְדוּ כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת וּמַה קָּרָם? — „דְּבַר־פֶּלֶא אֲשֶׁר לֹא

א) עֹגֶן Якорь. הִשְׁלִיכָה עוֹגְנָהּ — עָמְדָה.

נִשְׁמַע כָּמוהוּ, רָאִינוּ־זֶה עַתָּה – עָנוּ הַמַּלָּחִים בְּשָׁאֳפָם רוּחַ – בְּלֶכְתֵּנוּ בָּאִי כֹּה וָכֹה, וַנָּבֹא עַד מְעָרָה אַחַת, וְהִנֵּה עֶלֶם יָפֶה מְאֹד הוֹפִיעַ פִּתְאֹם לְנֶגֶד עֵינֵינוּ, וַנַּחְפּוֹץ לָבוֹא עִמּוֹ בִּדְבָרִים, וּלְאָזְנֵינוּ נִשְׁמַע קוֹל הֲמֻלָּה דַקָּה, וְכַעֲבוֹר רְגָעִים אֲחָדִים, וְהִנֵּה לָבִיא נוֹרָא נִגָּשָׁה אֵלָיו. כְּנִרְאָה הַסַּכִּין כָּהּ הָעֶלֶם, כִּי לֹא נִבְעַת מִפָּנֶיהָ, וַיְהִי שׁוֹקֵט וּבוֹטֵחַ כְּבַתְּחִלָּה, וַאֲנַחְנוּ נִבְהַלְנוּ וַנָּנֻס".

כָּל אַנְשֵׁי הָאֳנִיָּה שָׁמְעוּ כֵּן תָּמָהוּ, וַתֵּכֶף עָלוּ כֻלָּם אֶל הָאִי, לִרְאוֹת בְּעֵינֵיהֶם הַפֶּלֶא הַגָּדוֹל הַזֶּה. וַיְהִי אַךְ הֵרְחֵק הִרְחִיקוּ מִן הַחוֹף, וּלְעֵינֵיהֶם נִרְאָה הַמַּרְאֶה הַזֶּה: הָעֶלֶם הַיָּפֶה יָשַׁב שַׁאֲנָן וְשָׁלֵו עַל הָאֲדָמָה, וּלְרַגְלָיו רָבְצָה הַלְּבִיָּא, וּבְכַפֶּיהָ תְּחַבְּקֵהוּ וְהִשְׁתַּעֲשַׁע אִתּוֹ כְּשַׁעֲשֵׁעַ אֶת גּוּרָהּ. וַיָּבִינוּ הָאֲנָשִׁים כִּי שָׁדוֹד שָׁדְדָה הַלְּבִיָּא אוֹתוֹ וְזֶה כַּמֶּה, עַל כֵּן הִסְכִּין בָּהּ; וַיִּכָּמְרוּ רַחֲמֵי הָאֲנָשִׁים אֶל הָאֻמְלָל, וַיָּחֵלּוּ לָשִׁית עֵצוֹת, אֵיךְ לְהַצִּילוֹ מֵרָעָתוֹ, וּלְחַלְּצֵהוּ מִידֵי

הַלְּבִיָּא וּמִן הָאִי הַשּׁוֹמֵם הַזֶּה; אֲבָל יָרְאוּ לָגֶשֶׁת אֵלָיו, כִּי מַרְאֵה הַלְּבִיָּא הֵטִיל עֲלֵיהֶם אֵימָה יְהֵהָה א). וַיִּקְרְאוּ אֵלָיו מֵרָחוֹק בְּקוֹל, כִּי יִגַּשׁ אֲלֵיהֶם לְבַדּוֹ אִם יוּכָל. וַיַּעַן הָעֶלֶם אוֹתָם בִּלְשׁוֹן עִלְּגִים, וַיִּרְזוּם לָהֶם עַל מִשְׂרְפֵי בְשָׂרוֹ לֵאמֹר: כִּי יֵבוֹשׁ לָגֶשֶׁת אֲלֵיהֶם כִּי עָרוֹם הוּא. וַיִּפְשׁוֹט אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הָאֳנִיָּה אֶת מְעִילוֹ, וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אֵלָיו. וַיִּתְכַּס הָעֶלֶם וַיִּכּוֹן לָלֶכֶת אֲלֵיהֶם, וְהִנֵּה הַלְּבִיָּא הוֹלֶכֶת בַּעֲקֵבוֹתָיו, וְלֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאל. וַיִּבָּעֲתוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּהַפְכוּ עֹרֶף לָנוּס. „עִמְדוּ עִמְדוּ — גִּמְגֵּם ב) הָעֶלֶם לָהֶם בְּקוֹל גָּדוֹל:— אַל תִּירָאוּ, הַלְּבִיָּא לֹא תַעֲשֶׂה לָכֶם כָּל רָע. מִי מִכֶּם אַבִּיר לֵב יִגַּשׁ אֵלָיו, אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ כִּי לֹא יִפּוֹל מִשַּׂעֲרָתוֹ רֹאשׁוֹ אַרְצָה".

וְאֶחָד מִן הַמַּלָּחִים אַבִּיר לֵב נִגַּשׁ אֵלָיו, וְאָמְנָם הַלְּבִיָּא לֹא נָגְעָה בּוֹ, כִּי אִם עָמְדָה עַל יַד הָעֶלֶם וַתַּבֵּט יָשָׁר אֶל נֹכַח

א) גְּדוֹלָה. ב) דִּבֵּר בִּלְשׁוֹן עִלְּגִים.

פָּנָיו, כְּשׁוֹאֶלֶת אוֹתוֹ עַל דְּבַר הָאִישׁ הֶחָדָשׁ, מִי הוּא וּמַה מְּבַקֵּשׁ הוּא מִיָּדוֹ. וְאַחֲרֵי כֵן נִגְּשׁוּ אֵלָיו כָּל הָאֲנָשִׁים אִישׁ אַחֲרֵי רֵעֵהוּ וַיְבָרְכוּ אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם, וַיְבַקְשֻׁהוּ לְסַפֵּר לָהֶם אֵת כָּל הַקֹּרוֹת אוֹתוֹ. אֵיךְ נָפַל בִּידֵי הַלְּבִיָּא, וּמִי הָיוּ אֲבוֹתָיו, הֲיָשְׁבוּ גַם הֵם בָּאִי הַזֶּה.

— גַּם אָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי אֵיכָכָה בָאתִי הֲלוֹם — עָנָה הָעֶלֶם. — אַךְ זֹאת אֶזְכְּרָה, כִּי בְּעוֹדֶנִּי יֶלֶד קָטֹן, הָיִיתִי פֹּה עִם אִמִּי, וְאַחֲרֵי כֵן לְקָחַתְנִי הַלְּבִיָּא לָהּ לְבֵן, בְּאוֹנֶס א) אוֹ בִרְצוֹן אִמִּי; וְהִיא, הַלְּבִיָּא, הֵינִיקָה אוֹתִי מֵחֲלֵב שָׁדֶיהָ, עַד כִּי גָּדַלְתִּי וַאֲכַלְכֵּל אֶת נַפְשִׁי בְּפִרְיֵי עֵץ, שֶׁיֶּשְׁנָם לְמַכְבִּיר בָּזֶה. וְהַלְּבִיָּא לֹא סָרָה מִמֶּנִּי רֶגַע, וַתִּשְׁמוֹר עָלַי מִפֶּסַח ב) וְלֹא נָתְנָה לְכָל חַיָּה לְהָרַע לִי; וּמִנִּי אָז לֹא רָאִיתִי אָדָם בִּדְמוּתִי וְצַלְמִי, לֹא שָׁמַעְתִּי קוֹל בֶּן אָדָם מְדַבֵּר, זוּלָתִי הֵד הֶהָרִים אֲשֶׁר יַעֲנוּ לְעֻמָּתִי, בְּשָׁפְכִי שִׂיחִי

א) בְּעַל כָּרְחָהּ, שֶׁלֹּא כְדַעְתָּהּ; ב) בְּלִי הֶפְסֵק.

וּתְפִלָּתִי הַשְּׁגוּרָה א) בְּפִי מִשֶּׁבֶּר הַיָּמִים, אֲשֶׁר מִבְּלִי מֵשִׂים הִבַּעְנָה אוֹתָהּ שְׂפָתַי בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב. וּתְפִלָּתִי אַךְ הִיא שֶׁעָמְדָה לִי, לְבִלְתִּי שָׁכְחִי לְדַבֵּר בִּלְשׁוֹן אָדָם, כַּאֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי אֶת שֵׁם אִמִּי וּשְׁמִי אָנִי; וְהִיא לֹא נְתָנַתְנִי לַחְשׁוֹב תּוֹעָה, כִּי זוּלָתִי אֵין יָצוּר כָּמוֹנִי כַּאֲשֶׁר יַעֲלֶה לִפְעָמִים עַל לִבִּי, וָאֵדַע כִּי יֶשְׁנָם בְּנֵי אָדָם, בְּאֵיזֶה מָקוֹם נֶעְלָם מִמֶּנִּי בָּאָרֶץ, וְכִי יֵשׁ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל; וְעַתָּה הָאָח! רָאֲתָה עֵינִי אֲנָשִׁים בִּדְמוּתִי וְצַלְמִי, הוֹלְכִים עַל שְׁתַּיִם כָּמוֹנִי!

וְהָאֲנָשִׁים מִשְׁתָּאִים וּמִשְׁתּוֹמְמִים אֶל הָעֶלֶם וּלְדְבָרָיו, מֵעֵיהֶם הָמוּ לוֹ, וַיָּחוּסוּ עָלָיו מְאֹד וַיֹּאמְרוּ: סַע נָא אִתָּנוּ עֶלֶם נֶחְמָד, וְרָאִיתָ אָדָם עִם יוֹשְׁבֵי חָלֶד, תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ, וְלָמַדְתָּ לָדַעַת דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם, מַעֲשֵׂיהֶם וּמַעַלְלֵיהֶם, וְנִפְקְחוּ עֵינֶיךָ וְהָיִיתָ כְּאֶחָד מֵאִתָּנוּ, וְלֹא תִהְיֶה בּוֹדֵד וְנֶעֱזָב בְּאִי הַשּׁוֹמֵם הַזֶּה.

א) הָרְגִילָה.

– בְּכָל נַפְשִׁי אֶחְפּוֹץ לִנְסֹעַ אִתְּכֶם, עָנָה הָעֶלֶם: – אַךְ לֹא אוּכַל לָרֶדֶת אִתְּכֶם בָּאֳנִיָּה, בִּלְתִּי עִם הַלְּבִיָּא, כִּי נַפְשָׁהּ קְשׁוּרָה בִי מְאֹד, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם רֹאוֹת, וְלֹא תַּחֲנֵנִי לִפְסוֹעַ פְּסִיעָה קַלָּה א) מִבַּלְעָדֶיהָ. אִם תֹּאבוּ לָתֵת מָקוֹם בָּאֳנִיַּתְכֶם גַּם לָהּ, הִנְנִי לָרֶדֶת אִתְּכֶם. אָכֵן מַה מְּאֹד נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי, לִרְאוֹת תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ!!

וַיֵּעָתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְבַקָּשַׁת הָעֶלֶם, וַיּוֹרִידוּהוּ בָּאֳנִיָּה עִם הַלְּבִיָּא מֵינַקְתּוֹ. וְהָאֲנָשִׁים הִזְכִּינוּ בָהּ, וְאֵימָתָהּ לֹא בִעֲתָה אוֹתָם, וְעוֹד הָיְתָה לָהֶם לְעֹנֶג וּלְשַׁעֲשׁוּעִים בַּדָּרֶךְ; וְהִיא לֹא סָרָה אַף רֶגַע מִן הָעֶלֶם. אִתּוֹ אָכְלָה וּבְחֵיקוֹ שָׁכְבָה, וַיְהִי הַדָּבָר לְנֵס בְּעֵינֵי הָאֲנָשִׁים.

וַתִּפְלַג הָאֳנִיָּה בַּיָּם ב), וַתַּעַשׂ דַּרְכָּהּ צָלֵחָה, וְהָעֶלֶם הִתְעַנֵּג עַל כָּל מַרְאֵה עֵינָיו, וַיִּתְבּוֹנֵן אֶל כָּל דָּבָר בִּתְשׁוּקָה עַזָּה. וַיִּשְׁאַל פֵּשֶׁר כָּל דָּבָר חָדָשׁ פִּי הָאֲנָשִׁים, וְהֵמָּה

א) לְצַעַד צַעַד אֶחָד. ב) וַתְּחַצֵּת מֵי הַיָּם.

הֶרְאוּ לוֹ חִבָּה יְתֵרָה א). וַיְבוֹנְנוּהוּ וַיּוֹדִיעוּהוּ פֵּשֶׁר כָּל מַרְאֶה, וַיְלַמְּדוּהוּ דַּעַת הַתֵּבֵל, וַיְסַפְּרוּ לוֹ מֵחַיֵּי בְּנֵי הָאָדָם וַעֲלִילוֹתֵיהֶם, וַיְהִי עָלָיו וְשָׂמֵחַ, שְׂבַע גִּיל וּמָלֵא שִׂמְחָה.

ז.

מִקֵּץ יְרָחִים אֲחָדִים הִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ שָׁפָן, כִּי אֳנִיָּה אַחַת קָרְבָה אֶל הָעִיר הַבִּירָה. וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת עֲבָדָיו, לַחְקוֹר אֶת אַנְשֵׁי הָאֳנִיָּה, וְלָדַעַת מִי הֵם, וּמֵאַיִן הֵם בָּאִים, וּמַה מַּעֲשֵׂיהֶם בָּזֶה. וַיֵּלְכוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹאוּ אֶל הָאֳנִיָּה, וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת פִּי הָאֲנָשִׁים כַּאֲשֶׁר צִוָּם הַמֶּלֶךְ. וַיַּעֲנוּ הָאֲנָשִׁים לֵאמֹר:

— סוֹחֲרִים אֲנַחְנוּ מִקְצֵה גְבוּל אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת מַלְכֵּנוּ הַגָּדוֹל שָׁפָן; וַיְהִי כִּי הָיִינוּ, לְרַגְלֵי מִסְחָרֵנוּ, בִּסְבִיבוֹת הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה, וַנֹּאמַר לָבֹא בְּעִיר הַתְּהִלָּה הַזֹּאת, וְלַחֲזוֹת

א) אַהֲבָה רַבָּה.

בְּאוֹר פְּנֵי מַלְכֵּנוּ יָרוּם הוֹדוֹ.

וַיָּשׁוּבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וַיָּשִׁיבוּ לוֹ דָבָר. וַיְצַו הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם לְפָנָיו. וַיֵּלְכוּ עַבְדֵי־הַמֶּלֶךְ וַיַּגִּידוּ לָהֶם חֵפֶץ הַמֶּלֶךְ. וַיָּקוּמוּ הַסּוֹחֲרִים וַיִּקְחוּ יָד, מִמֵּיטַב סְחוֹרָתָם וּמִזִּמְרַת אֲרָצוֹת רְחוֹקוֹת, מִנְחָה לַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְהִתְיַצֵּב לְפָנָיו. וַיְקַבֵּל הַמֶּלֶךְ אוֹתָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת א), וַיִּקַּח מִיָּדָם אֶת מִנְחָתָם בְּרָצוֹן, וַיְחַל אֶת פְּנֵיהֶם, לְסַפֵּר בְּאָזְנָיו אֶת כָּל הַנִּפְלָאוֹת וְהַחֲדָשׁוֹת, אֲשֶׁר רָאוּ בִּמְצֻלוֹת יַמִּים, בְּאִיִּים וַאֲרָצוֹת רְחוֹקִים. וַיְסַפְּרוּ לוֹ הָאֲנָשִׁים אֶת כָּל אֲשֶׁר רָאוּ בִּמְצֻלוֹת יַמִּים, עַל דְּבַר הֲמוֹן הַבְּרִיּוֹת הַמְשֻׁנּוֹת, הַשּׁוֹכְנוֹת בְּמַעֲמַקֵּי מַיִם, וּקְהַל הַצִּפֳּרִים לְמִינֵיהֶן הַמְרַחֲפוֹת עַל פְּנֵי הַמַּיִם; עַל דְּבַר מַעַלְלֵי הַלִּוְיָתָן בְּצֵאתוֹ לְשַׂחֵק עַל פְּנֵי הַיָּם, וְעַל דְּבַר פִּרְאֵי אָדָם לְשִׁבְטֵיהֶם הַשּׁוֹכְנִים בְּאִיִּים רְחוֹקִים.

א) בְּפָנִים שֶׁל אַהֲבָה.

אֲבָל בְּכָל אֵלֶּה — כָּלוּ הַסּוֹחֲרִים דִּבְרֵיהֶם — כְּבָר הִסְכַּנּוּ, וְלֹא יַפְלִיאוּ עוֹד אֶת עֵינֵינוּ: כַּאֲשֶׁר נִפְלֵאנוּ בְּעָבְרֵנוּ זֶה לֹא כְבָר, דֶּרֶךְ אִי רֵיק מֵאֵין אָדָם, כִּי מָצָאנוּ שָׁם עֶלֶם יָפֶה מְאֹד, אֲשֶׁר לְבִיא מְשֻׁלָּה בּוֹ, הִיא הֵינִיקַתּוּ מֵחֲלֵב שָׁדֶיהָ, וַתְּאַמְּצֵהוּ כְּבֵן לָהּ, וְהִיא שֹׁמְרָה עָלָיו, וְלֹא נָתְנָה לְכָל חַיָּה לִנְגֹּעַ בּוֹ לְרָעָה; וַנִּקָּחֵהוּ אִתָּנוּ בָּאֳנִיָּתֵנוּ, וְעַתָּה הִנֵּה הוּא בְקִרְיַת מְשׂוֹשׂ מֶלֶךְ רָב, וְנַפְשׁוֹ תִּרְוֶה עֲדָנִים מִכֹּל מַרְאֵה עֵינָיו בָּעִיר כְּלִילַת הַיֹּפִי הַזֹּאת;

דִּבְרֵי הָאֲנָשִׁים, וְסִפּוּרֵי מַסְּעֵיהֶם הִפְלִיאוּ לֵב הַמֶּלֶךְ; אַךְ בְּיוֹתֵר הִתְפַּלֵּא עַל דְּבַר הָעֶלֶם, אֲשֶׁר מָצְאוּ. וְאַחֲרֵי הֶעֱנִיקוֹ לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב הַרְבֵּה, צִוָּה אוֹתָם לְהַצִּיג לְפָנָיו אֶת הָעֶלֶם.

וַיָּשׁוּבוּ הַסּוֹחֲרִים וַיַּגִּידוּ לְרֵעֵיהֶם אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֵת כָּל אֲשֶׁר רָאוּ בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְאֶת הָעֶלֶם הוֹדִיעוּ רְצוֹן הַמֶּלֶךְ כִּי יָבֹא לְהֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי הוֹד מַלְכוּתוֹ. וַיִּתְחַלְחַל

הָעֶלֶם וַיֹּאמַר: אֵיךְ אֵלֵךְ וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי דַבֵּר אֶת מֶלֶךְ וְשַׁלִּיט. אַךְ הָאֲנָשִׁים אִמְּצוּ אֶת לְבָבוֹ, וַיּוֹרוּהוּ אֵיךְ לַעֲמֹד וּלְדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַיַּלְבִּישׁוּהוּ בִּגְדֵי תִפְאָרָה, וַיָּשִׁיתוּ עָלָיו עֲדָיִים, וַיִּיף מְאֹד וַיְהִי דִמְיוֹנוֹ כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר. וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, בְּלִוְיַת הַלְּבִיָּא אוֹמַנְתּוֹ, וְהַמֶּלֶךְ עוֹמֵד אָז עַל הַיָּצִיעַ הַנִּשְׁקָף הַחוּצָה. וַיִּרְאֵהוּ הָעֶלֶם מֵרָחוֹק וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה.

– יְבָרֶכְךָ יְיָ עֶלֶם נֶחְמָד! – אָמַר הַמֶּלֶךְ בְּפָנִים מְאִירוֹת כִּרְאוֹתוֹ אוֹתוֹ: – גְּשָׁה־נָּא אֵלַי יָפֶה אַף נָעִים!

– הַגִּידָה נָּא לִי אֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה, מַה מִּשְׁפַּחְתְּךָ וּמַה שְּׁמֶךָ? – שָׁאַל הַמֶּלֶךְ בְּגֶשֶׁת הָעֶלֶם אֵלָיו.

– לֹא יָדַעְתִּי, הוֹד מַלְכוּתֶךָ. אֶת אָבִי לֹא רָאִיתִי, וְאֶת אִמִּי לֹא אַכִּיר וְגַם שְׁמִי וְשֵׁם מִשְׁפַּחְתִּי נֶעְלָם מִמֶּנִּי.

וַיִּפָּלֵא הַמַּעֲנֶה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ, וַיִּשְׁתָּאֶה לְיָפְי תָּאֳרוֹ וּמַרְאֵהוּ הַנֶּחְמָד וַיֹּאמַר:

— אֲרַחֶמְךָ עֶלֶם יָפֶה. אֱמָר־נָא לִי הֶחָפֵץ אַתָּה לְהִשָּׁאֵר בְּהֵיכָלִי ? הֶחָשְׁקָה נַפְשְׁךָ לָשֶׁבֶת בְּאַרְמוֹן מְלָכִים ? אָנֹכִי אָשִׂים עֵינַי עָלֶיךָ וְהָיִיתִי לְךָ לְאָב וּלְאֵם .

— מַה יָּקָר חַסְדְּךָ לִי, מֶלֶךְ רָב ! — עָנָה הָעֶלֶם בַּעֲנָוַת חֵן : — וּמַה גָּדוֹל טוּבֶךָ ! בְּכָל לְבָבִי הִנְנִי לְשָׁרֵת אֶת פְּנֵי הוֹד מַלְכוּתֶךָ, גַּם אֶת רֹאשִׁי אַקְרִיב בְּעַד מַלְכִּי וַאֲדוֹנִי .

וַיִּיטַב כַּעֲנֵה הָעֶלֶם בְּעֵינֵי שָׁפָן, וַיְחַבְּקֵהוּ וַיְאַמְּצֵהוּ אֶל לִבּוֹ, וַיִּשָּׁקֵהוּ בְּאַהֲבָה רַבָּה. גַּם מִן הַיּוֹם הַהוּא יָשַׁב הָעֶלֶם בְּאַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ ; וְשָׁפָן אֲהֵבוֹ מְאֹד, וַיַּפְקֵד עָלָיו מוֹרִים, אֲשֶׁר לִמְּדוּהוּ חָכְמָה וִידִיעוֹת הַנְּחוּצוֹת לָאָדָם כִּזְמַן הַהוּא. וְלָעֶלֶם הָיָה שֵׂכֶל כַּבִּיר, וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁר לְחָכְמָה, וּבְיָמִים לֹא כַבִּירִים יָדַע לִבּוֹ הַרְבֵּה חָכְמָה וָדַעַת. אַךְ בְּיוֹתֵר הִצְטַיֵּן בְּלִמּוּדֵי תַכְסִיסֵי מִלְחָמָה א), וַיְהִי לְנוֹשֵׂא כְּלֵי הַמֶּלֶךְ, וְנֶפֶשׁ הַמֶּלֶךְ נִקְשְׁרָה בוֹ

א) אֵיךְ לַעֲרוֹךְ מִלְחָמָה .

עוד בְּיֶתֶר עָז. וְלַלְּבִיָא שָׂמוּ, עַל פִּי מִצְוַת הַמֶּלֶךְ, מָעוֹן מְיֻחָד, וַיִּתְּנוּ לָהּ טַרְפָּהּ יוֹם יוֹם מִמֵּיטַב הַצֹּאן וּמֵחֶלְבֵּהֶן, וְהָעֶלֶם יָבֹא כְּפַעַם בְּפַעַם לְבַקְּרָהּ וּלְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בָּהּ.

ח.

— מַדּוּעַ הִנְּךָ עֲצוּב רוּחַ? — שָׁאַל הַמֶּלֶךְ אֶת הָעֶלֶם בְּהִתְבּוֹנְנוֹ פַּעַם אֶל פָּנָיו וְהִנֵּה יָגוֹן הִקְדִּיר אֶת זֹהַר יָפְיוֹ. — אֵין זֹאת כִּי אִם אֶחָד מֵעֲבָדַי פָּגַע וְזִלְזֵל א) בִּכְבוֹדְךָ.

— לֹא, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, אִישׁ לֹא הִכְלִימָנִי — הֵשִׁיב הָעֶלֶם בִּדְאָגָה; — אֲבָל נֶעֱצָב הִנֵּנִי אֶל הוֹרָי. אָכֵן אַתָּה, מַלְכִּי וַאֲדוֹנִי, הִגְדַּלְתָּ עָלַי חַסְדְּךָ, נָתַתָּ לִי יָד וָשֵׁם בְּהֵיכָלֶךָ, וְלֹא אֵדַע מַחְסוֹר בְּכָל דָּבָר; וְהוֹרַי מִי יוֹדֵעַ אֵיפֹה הֵם נָעִים וְנָדִים, מִי יוֹדֵעַ אִם נַפְשָׁם לֹא הִתְעַטֵּף

א) וְהֵקֵל.

בְּרָעָב, אִם לֹא הָיְתָה אִמִּי לִבְרוֹת לְשָׂנַי חַיָּתוֹ טֶרֶף, אוֹ תָנוּעַ עַל פַּת לֶחֶם בְּאַרְצוֹת נָכְרִיּוֹת. הָהּ, הָרַעְיוֹן הַזֶּה לֹא יִתֵּן לִי מָנוֹחַ, גַּם בַּלַּיְלָה לֹא יִשְׁכַּב לִבִּי! אָנָּא, מֶלֶךְ רַב חֶסֶד! הַרְשֵׁנִי נָא לָלֶכֶת אֶל כָּל אֲשֶׁר תִּשָּׂאוּנִי רַגְלַי, אֵלְכָה לִי מֵעִיר לְעִיר, מֵאֶרֶץ לְאֶרֶץ לְבַקֵּשׁ אֶת אָבִי, אוּלַי אֶמְצָאֵהוּ, אוּלַי אֶמְצָא אֶת אִמִּי הוֹרָתִי, וְנָפַלְתִּי עַל צַוָּארֶיהָ, וְהֶעֱרֵיתִי א) נַפְשִׁי וְאַהֲבָתִי אֶל חֵיקָהּ, וְקַל מֵעָלַי יְגוֹנִי, וְהָיִיתִי שָׂמֵחַ כְּכָל הָאָדָם.

וְשָׁפָן הִתְרַגֵּשׁ מְאֹד וּבְעֵינָיו נוֹצְצוּ דְמָעוֹת בְּדַבֵּר הָעֶלֶם אֶת דְּבָרָיו. הוּא הוֹקִיר וַיְכַבֵּד מְאֹד אֶת רִגְשׁוֹתָיו הַטְּהוֹרִים, אֶת דַּאֲגָתוֹ עַל הוֹרָיו אֲשֶׁר לֹא רָאָם מֵעוֹדוֹ. וַיְחַבְּקֵהוּ בִזְרוֹעוֹתָיו וַיֹּאמַר:

— לֹא כֵן, בְּנִי, לֹא אֶתֶּנְךָ לְהִפָּרֵד מֵעָלַי, כִּי יָקָר וְחָבִיב אַתָּה לִי כְּבֵן יוֹצֵא חֲלָצַי, וּפְרִידָתְךָ תִּקְשֶׁה עָלַי מְאֹד. אִם חָפֵץ אֱלֹהִים

א) וְשָׁפַכְתִּי.

כָּךְ וְהֵבִיא אֶת הוֹרֶיךָ הֵנָּה, וְאִם לֹא – לַשָּׁוְא תָּנוּעַ, לְבַקֵּשׁ אוֹתָם בַּאֲרָצוֹת נָכְרִיּוֹת, כִּי לֹא תִמְצָאֵם. הֵן בְּנִי אֶקְרָאֲךָ, כִּי כְּאַהֲבַת אָב אֶת בְּנוֹ אֲהַבְתִּיךָ, וְזֶה הַשֵּׁם אֲשֶׁר אֶקְרָא לְךָ מֵעַתָּה: „זַרְחוֹן", כְּשֵׁם־בְּנִי בְּכוֹרִי אֲשֶׁר אָבַד מִמֶּנִּי. וְגַם עָלֶיךָ זַרְחוֹן בְּנִי, לְאַהֲבָה אוֹתִי כְּאַהֲבַת בֵּן אֶת אָבִיהוּ, וְלִהְיוֹת נֶאֱמָן לִי בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ. וְעַתָּה עָלֶיךָ זַרְחוֹן בְּנִי הַמִּצְוָה, לְהָשִׁיב לִי כְבוֹדִי הַמְּחֻלָּל, בִּידֵי עַם פֶּרֶא, אֲשֶׁר יָצָא לְהִלָּחֵם עָלַי. כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ. הִנֵּה הוּא קוֹרֵא אֶל גִּבּוֹרָיו לִקְרָב, וְאָנֹכִי שָׁלַחְתִּי רָצִים אֶל כָּל מְדִינוֹת מַלְכוּתִי, לְבַקֵּשׁ גִּבּוֹרֵי חַיִל, אֲשֶׁר יְחָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמִלְחֶמֶת הַשְּׁנַיִם, וָאַבְטַח לָהֶם כָּבוֹד וִיקָר וְאֵין אִישׁ, וְעַמִּי וְאַרְצִי צְפוּיִים אֵלַי חֶרְפַּת צָר. הֲיִהְיֶה־נָא אַתָּה בְנִי מָגֵן בַּעֲדִי. הֵן יָדַעְתִּי אֶת רֹב חָכְמָתְךָ בְּתַכְסִיסֵי מִלְחָמָה, יָדַעְתִּי אֶת כֹּחֲךָ הַגָּדוֹל וְהֶעָצוּם; עַתָּה בָּאָה הָעֵת. כִּי תַרְאֵנִי אֶת אַהֲבָתְךָ וֶאֱמוּנָתְךָ לִי וְהִצַּלְתָּ אַרְצִי וּכְבוֹדִי מֵחֶרְפַּת צָר.

כשמוע זרחון הדברים האלה, ותלבשהו רוח גבורה ונקמה באויבי המלך. ובעינים הנוצצות זיקות אש קרא:

— הנני מלכי ואבי! אנכי אצא לקראת אויבך, ואנכי אחרף נפשי למות בעד כבודך ועמך!...

ט.

בין כה וכה, והאויב עם חילו הנורא ומבחר גבוריו הקריב עד עיר הבירה, ועת לצאת למלחמה הגיעה. ויזעק שפן את כל חילו, ואת זרחון שם עליהם לראש ומפקד. וזרחון הזדין א) וילך בראש מחנהו לקראת האויב. עד מהרה התנגשו שתי המחנות, ותעמדנה אשה לקראת רעותה, כשני חשיפי עזים והנה ממערכות האויב יצא ענק נורא חמוש מכף רגלו ועד קדקדו,

א) שם עליו כלי מלחמתו.

הַמַּעֲרָכָה, לִקְרַאת חֵיל זַרְחוֹן, וַיִּקְרָא לִקְרַב הַשְּׁנַיִם. וַיְמַהֵר זַרְחוֹן וַיִּשְׁתָּעֵר עָלָיו בְּחֵמָה שְׁפוּכָה וַיֵּאָבֵק אִתּוֹ בִּגְבוּרָה נִפְלָאָה, עַד כִּי יָצְאָה נֶפֶשׁ הָעֲנָק לְזַרְחוֹן, וַיִּפּוֹל אַרְצָה מִתְבּוֹסֵס בְּדָמוֹ.

וַיְהִי כִּרְאוֹת מַחֲנֵה הָאוֹיֵב אֶת גְּבוּרַת זַרְחוֹן וִימִינוֹ הַנֶּאְדָּרֶת בַּכֹּחַ, וַיִּתְנַפְּלוּ כֻלָּם עַל מַחֲנֵה זַרְחוֹן, וַיִּלָּחֲמוּ בְּחֵרֶף־נֶפֶשׁ א), וְעוֹד מְעַט וְנָפַל זַרְחוֹן עִם כָּל מַחֲנֵהוּ בִּידֵי צָר, לוּלֵי חָשָׁה אוֹמַנְתּוֹ הַלְּבִיָּא, אֲשֶׁר הָלְכָה אַחֲרֵי מֵאַהֲבָה גַּם בִּשְׂדֵה קֶטֶל, לְרַוְחָתוֹ וְלִישׁוּעָתוֹ; כִּי בִרְאוֹתָהּ אֶת זַרְחוֹן בְּרַע וּסְבִיבָיו צָרָיו וַתִּתֵּן בְּקוֹלָהּ קוֹל עֹז, וַתִּשְׁאַג שְׁאָגָה גְדוֹלָה, וּבַחֲמַת פָּרִיץ חַיּוֹת הִתְנַפְּלָה עַל הָאוֹיֵב. וַיִּבָּהֲלוּ כָּל אַנְשֵׁי הַחַיִל, וַיֹּאמְרוּ: אֵין זֹאת כִּי מְנַחֵשׁ הוּא: הַמְּפַקֵּד הַצָּעִיר בִּבְלָעָם בְּשַׁעְתּוֹ, וַיֵּסֶת בָּנוּ חַיָּתוֹ טֶרֶף לַעֲשׂוֹת אִתָּנוּ כָלָה. וַתְּהִי מְהוּמָה וּמְבוּכָה בַּמַּחֲנֶה, וַיָּנוּסוּ

א) בְּשִׂים נֶפֶשׁ בַּכַּף.

אָחוֹר בְּבֶהָלָה, וַיֹּאמְרוּ לָנוּס עַל נַפְשָׁם. וְהִנֵּה מֵעֵבֶר הַשֵּׁנִי, הוֹפִיעַ פִּתְאֹם עֶלֶם אַחֵר, הָעוֹלֶה עַל הָרִאשׁוֹן בְּיפִי תָאֳרוֹ וּבְרוּחַ גְבוּרָתוֹ, וּבִרְאוֹתוֹ אֶת הַמְּהוּמָה וְהַמְּבוּכָה בְּמַחֲנֵה הָאוֹיֵב מִהֵר וַיִּשְׂתָּעֵר עֲלֵיהֶם כְּשַׁעַר קֶטֶב, וּבְחַרְבּוֹ הַנְּטוּיָה גָּזַר עַל יָמִין וְעַל שְׂמֹאל וַיָּנוּסוּ חֵיל הָאוֹיֵב מִפְּנֵיהֶם, וּשְׁנֵי הַגִּבּוֹרִים הַצְּעִירִים רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, וַיַּכּוּ בָם מַכָּה רַבָּה, וְרַבִּים מֵהֶם נָפְלוּ שְׁבִי בְּיָדָם.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּמָּה הַמִּלְחָמָה, וַיִּגַּשׁ הָעֶלֶם הַבָּא זֶה עַתָּה אֶל זַרְחוֹן, וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ בְּיִרְאַת הַכָּבוֹד וַיֹּאמַר:

— כִּי אֲדוֹנִי הַשַּׂר הַגָּדוֹל, וְדִבַּרְתָּ טוֹבוֹת עָלַי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׂמְנִי בְחֵילְךָ תַּחַת פְּקֻדָּתֶךָ, כִּי חָשְׁקָה נַפְשִׁי מְאֹד בַּעֲבוֹדַת הַצָּבָא.

— אַל תְּתַנֵּנִי לְשַׂר וְגָדוֹל, — הֵשִׁיב זַרְחוֹן. — הִנְנִי בֵּן בְּלִי שֵׁם בְּאֵין אָב וָאֵם, וְהַמֶּלֶךְ אֲסָפַנִי בְחַסְדּוֹ אֶל חֲצֵרוֹתָיו, וְעַתָּה

שְׁלָחַנִי אֶל מַעַרְכוֹת הַמִּלְחָמָה, לְנַסּוֹת אֶת כֹּחִי בִּשְׂדֵה קָטֶל; וְאָנֹכִי עוֹד מְעַט וְנָפַלְתִּי בִּידֵי צָר, לוּלֵי חַשְׁתָּ אַתָּה לִישׁוּעָתִי; כִּי בְחַרְבְּךָ הִגְדַּלְתָּ לַעֲשׂוֹת מִמֶּנִּי בְּהַכּוֹתְךָ בָם מַכָּה רַבָּה. וְעַתָּה לְכָה אִתִּי וְנָבֹאָה אֶל הַמֶּלֶךְ, וְהִגַּדְתִּי לוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אַתָּה לוֹ, וְהָיָה שָׂכָר רַב לִפְעֻלָּתֶךָ.

וְשִׁמְשׁוֹן וְכָל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ יָצְאוּ שַׁעַר הָעִיר לְקַדֵּם אֶת פְּנֵי זַרְחוֹן הַמְנַצֵּחַ, וּבְיַד שִׁמְשׁוֹן עֲטֶרֶת שׁוֹשַׁנִּים לְשִׂימָהּ עַל רֹאשׁ הַמְנַצֵּחַ. וַיְהִי כְהוֹפִיעַ זַרְחוֹן וְכָל מַחֲנֵהוּ בְּשַׁעַר הָעִיר, וַיִּגַּשׁ אֵלָיו הַמֶּלֶךְ, וַיָּשֶׂם עַל רֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת הַשּׁוֹשַׁנִּים, וּתְרוּעַת הֵידָד נִשְׁמַע מִכָּל עֲבָרִים. וְהַמֶּלֶךְ פָּנָה אֶל זַרְחוֹן וַיֹּאמַר:

— אַתָּה זַרְחוֹן יַקִּירִי הִצַּלְתָּ עַמִּי וְאַרְצִי מִידֵי אוֹיֵב פֶּרֶא. אַתָּה שַׂמְתָּ נַפְשְׁךָ בְכַפֶּךָ, לְבִלְתִּי תֵּת שְׁמִי לְחֶרְפָּה— הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְרֹאשׁ בְּמַמְלַכְתִּי הַגְּדוֹלָה, וְאַתָּה תִּהְיֶה יוֹרֵשׁ כִּסְאִי אַחֲרָי.

— יְחִי יוֹרֵשׁ הָעֶצֶר לְעוֹלָם, יְחִי מָגֵן

אַרְצֵנוּ! – קָרְאוּ כָל הַקָּהָל קוֹל גָּדוֹל.

– אֲבָל אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ – קָרָא זַרְחוֹן – לֹא לִי יָאֲתָה כָּל הַגְּדֻלָּה הַזֹּאת, כִּי אִם לְאַחֵר אֲשֶׁר הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת מִמֶּנִּי בְּחַרְבּוֹ הַחֲזָקָה וְהַקָּשָׁה. וְלוּלֵי הוּא שֶׁהָיָה בְעֶזְרִי אֲנִי מִי יוֹדֵעַ, אִם לֹא גָבַר הָאוֹיֵב.

– מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא בֶּן הַחַיִל הַזֶּה? – שָׁאַל הַמֶּלֶךְ.

– הִנֵּה הוּא לְפָנֶיךָ, הוֹד מַלְכוּתֶךָ – עָנָה זַרְחוֹן וַיּוֹר בְּיָדוֹ עַל סַהֲרוֹן, הַנִּצָּב לִימִינוֹ.

וְשָׁפָן שָׂם עֵינָיו בּוֹ עַד בּוֹשׁ, וַיִּקְמוֹט מִצְחוֹ כְּחֹפֵץ לִזְכּוֹר נִשְׁכָּחוֹת, מָתַי וְאֵיפֹה רָאָהוּ; כִּי פָנָיו לֹא מוּזָרִים הָיוּ לוֹ, וַיְדַמֶּה כִּי כְבָר רָאָהוּ. אָכֵן תָּאֳרוֹ הָיָה כְּתֹאַר פְּנֵי אִמּוֹ, בְּאֵין נִגְרָע דָּבָר, עַד כִּי כָל הָרוֹאֶה אוֹתוֹ וְאָמַר: אָכֵן בֶּן יִסְכָּה הוּא. וַיָּאֶר הַמֶּלֶךְ פָּנָיו אֵלָיו, וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טוֹבוֹת וַיֹּאמַר:

– שְׁאַל בֶּן חַיִל מָה אֶתֶּן לְךָ בִּשְׂכָרֶךָ.

– לֹא שָׂכָר וְלֹא עֹשֶׁר חֶפְצִי, הוֹד

מַלְכוּתֶךָ – אָמַר סַהֲרוֹן – כִּי אִם נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי. אִישׁ מִלְחָמוֹת הִנֵּנִי וְנַפְשִׁי גֶּחָלִים תְּלַהֵט, לִלְחֹם מִלְחֲמוֹת מַלְכִּי בְּאוֹיְבָיו; יְצַוֶּה־נָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ לְסַפְּחֵנִי אֶל חֵילוֹ, וְעָבַדְתִּי בְּחֵילוֹ כָּל יָמַי, וְהָיָה שָׂכָר לִפְעֻלָּתִי.

– טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ – אָמַר שַׁפָּן. – הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְשַׂר גְּדוּד בְּחֵילִי, וְעָבַדְתָּ בְּחֵילִי כָּל יָמֶיךָ, וְגַם הוֹן וָעשֶׁר, אֲשֶׁר לֹא שָׁאַלְתָּ אֶתֶּן לָךְ.

– אוּלָם כָּעֵת – הוֹסִיף סַהֲרוֹן בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתוֹ לַמֶּלֶךְ – יוֹאֶל נָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ לָתֶת לִי לָלֶכֶת אֶל אִמִּי, וּלְנַחֲמֶנָּה מִיגוֹנָהּ; אֶל נָכוֹן תְּדַמֶּה הִיא, כִּי כְבָר תִּשְׁכּוֹן דּוּמָה נַפְשִׁי וּמַכְאוֹב לִבָּהּ מִי יְסַפֵּר!

– וְאֵיפֹה יוֹשֶׁבֶת אִמְּךָ, שַׂר הַגְּדוּד?

– הַרְחֵק, הַרְחֵק מְאֹד מִזֶּה. בִּקְצֵה גְּבוּל מַמְלַכְתְּךָ הִיא יוֹשֶׁבֶת בּוֹדֵדָה וְגַלְמוּדָה בְּאֹהֶל בּוֹדֵד זָקֵן, אֲשֶׁר חָמַל עָלֶיהָ וַיְכַלְכְּלֶהָ בַּלָּחֶם. אָכֵן רָעִים מְאֹד חַיֵּי אִמִּי עַל הָאָרֶץ, וְרַק אָנֹכִי הָיִיתִי נֶחָמָתָהּ בְּעָנְיָהּ, וְעַתָּה גַּם

אותי חָשַׁךְ אֱלֹהִים מִמֶּנָּה, וְעֵינֶיהָ כָּלוֹת וּמְיַחֲלוֹת לְבוֹאִי.

— אֶת חֶפְצְךָ אֶתֵּן לְךָ בֶּן חַיִל; הָלוֹךְ תֵּלֵךְ אֶל אִמְּךָ, אַךְ בִּתְנַאי כִּי תָשׁוּב אֵלַי בְּקָרוֹב. אִם תֹּאבֶה גַם אִמְּךָ לָבוֹא אֵלַי קְרָא לָהּ וּכְלַכַּלְתָּהּ בְּכָבוֹד. אוּלָם בְּטֶרֶם תֵּלֵךְ עָלֵינוּ לָחֹג חַג נִצְחוֹנֵנוּ בְּמִשְׁתֵּה שְׁמָנִים אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לִכְבוֹדְכֶם, לְמַעַן יֵדְעוּ כָּל עַמֵּי מָגִנֵּי אַרְצִי וּכְבוֹדִי.

י.

וְשָׁפָן עָשָׂה מִשְׁתֶּה גָדוֹל, וַיִּקְרָא לְכָל שָׂרָיו וְרַבֵּי הַמְּלוּכָה וְאֵת שְׁנֵי הַגִּבּוֹרִים הוֹשִׁיב בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים, לְבוּשִׁים בִּגְדֵי שֵׁרָד, מְרֻקָּמִים תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן. וַיַּזְהִירוּ הַבַּחוּרִים כַּזֹּהַר אוֹתוֹת הַכָּבוֹד הַזָּהָב אֲשֶׁר הִתְנוֹסְסוּ עַל בִּגְדֵיהֶם. וַיִּשְׁתַּחֲווּ אֲלֵיהֶם כָּל הַקְּרוּאִים. אָז קָם הַמֶּלֶךְ מִכִּסְאוֹ, וּבַהֲרִימוֹ בְיָדוֹ כּוֹס זָהָב מָלֵא יַיִן הַטּוֹב קָרָא לֵאמֹר:

— הִנְנִי שׁוֹתֶה כוֹסִי לְחַיֵּי הַמְנַצְּחִים הַצְּעִירִים, מְגִנֵּי אַרְצִי וּכְבוֹדִי. לוּלֵי הֵם שֶׁעָמְדוּ לְאַרְצֵנוּ, כִּי עַתָּה בְּעָלוּהָ אֲדוֹנִים זָרִים; וְאַתֶּם, קְרוּאַי הַנִּכְבָּדִים, תְּנוּ כָבוֹד לַגִּבּוֹרִים הַמְנַצְּחִים, הָבוּ גֹדֶל לִשְׁמָם, וְקִרְאוּ: הֵידָד הֵידָד!!

הֵידָד! הֵידָד! יְחִיוּ הַמְנַצְּחִים! קָרְאוּ כָּל הַקְּרוּאִים, בְּשׂוּמָם פְּנֵיהֶם אֶל זַרְחוֹן וְסַהֲרוֹן. וְאַחַד הַקְּרוּאִים פָּנָה אֶל סַהֲרוֹן, וַיְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ בְּשֵׁם כָּל הַקְּרוּאִים, לְסַפֵּר בְּאָזְנֵיהֶם אֶת דִּבְרֵי יְמֵי חַיָּיו, וּמִשְׁפַּחְתּוֹ מַה הִיא בָאָרֶץ, מֵאַיִן בָּא אֵלָיו הָרוּחַ לַמִּלְחָמָה, וּמִי לִמַּד יָדָיו לַקְּרָב.

— דִּבְרֵי יְמֵי חַיַּי מְעַטִּים וְרָעִים — הֵחֵל סַהֲרוֹן בְּהִתְאַדְּמוֹ כִּמְעַט: — אֶת אָבִי לֹא יְדַעְתִּי וְגַם אִמִּי כְחֵדָה מִמֶּנִּי שֵׁם אָבִי, וַתַּסְתֵּר אֶת מוֹלַדְתִּי יָמִים רַבִּים מִפְּנֵי אֵיזֶה טַעַם כָּמוּס עִמָּהּ; וַאֲנִי וְאִמִּי תָּעִינוּ יָמִים רַבִּים בְּמִדְבָּר לֹא אָדָם בּוֹ. גַּדַּלְתִּי בְּעָמָל וָרַע, צְפוּיִים אֶל כָּל אָסוֹן וָפֶגַע אַךְ אִמִּי נָשְׂאָה סֵבֶל עַמְלָהּ

בִּדְמִיָּה עַד אֲשֶׁר חָמַל עָלֵינוּ בּוֹדֵד זָקֵן אֶחָד, הַמִּתְבּוֹדֵד בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר הַהוּא, וַיַּסְתִּירֵנוּ בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, וַיְכַלְכְּלֵנוּ בְּלֶחֶם כַּיּוֹם הַזֶּה.

וַיְהִי הַיּוֹם וְאָנֹכִי כְּבָר גָּדַלְתִּי אָז, וָאָבֹא אֶל הָאֹהֶל, וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִמִּי אוֹחֶזֶת דְּבַר־מָה בְּאֶצְבְּעוֹתֶיהָ, וְעֵינֶיהָ נִגָּרוֹת מֵאֵין הֲפֻגוֹת; וְאִמִּי לֹא הִתְבּוֹנְנָה אֶל בּוֹאִי, כִּי הָיְתָה שְׁקוּעָה בְּמַחְשְׁבוֹתֶיהָ, וָאֶקְרַב אֵלֶיהָ בַּלָּט, וָאֵרֶא וְהִנֵּה טַבַּעַת מְלָכִים בְּיָדָהּ; וָאֶשְׁאָלֶהָ לְהַגִּיד לִי לְסִבַּת בִּכְיָתָהּ, וְאֵיזֶה הַדֶּרֶךְ בָּאָה לְיָדָהּ הַטַּבַּעַת הַזֹּאת, וַתַּגֶּד לִי אִמִּי אָז אֵת כָּל הֶעָבַר עָלֶיהָ, וַתֹּאמַר: דַּע לְךָ בְּנִי, כִּי אָבִיךָ הָיָה מֶלֶךְ גָּדוֹל.

— יָמִים רַבִּים — הוֹסִיפָה אִמִּי לְסַפֵּר: — חָיִיתִי אֲנִי וְאִישִׁי הַמֶּלֶךְ, הוּא אָבִיךָ, בְּאַהֲבָה וְשָׁלוֹם; הוּא אֲהֵבַנִי אַהֲבָה עַזָּה, וְגַם אָנֹכִי אֲהַבְתִּיו, וַנִּרְאֶה טוֹבָה אֹשֶׁר וָנַחַת. וּפִתְאֹם קָפְצָה עָלַי קִנְאַת אִשָּׁה רָעָה, וַתְּמָרֵר חַיַּי, וַתְּגָרְשֵׁנִי מִבֵּית תַּעֲנוּגַי. לְאִישִׁי הַמֶּלֶךְ הָיְתָה אֵם מְבִישָׁה וְרוֹדֶפֶת אַחַר כָּבוֹד וַתֵּרַע עֵינָהּ

בִּי וּבְאָשְׁרִי, וַתָּחֶל לְהַשְׂנִיאֵנִי עַל בַּעְלִי בְּדִבְרֵי בֶלַע; אַךְ אִישִׁי לֹא שָׂם לִבּוֹ אֶל דְּבָרֶיהָ, וַיֶּאֱהָבֵנִי כְּבַתְּחִלָּה. כִּרְאוֹת חֲמוֹתִי כִּי לֹא תוּכַל לִי וַתּוּקַד בְּקִרְבָּהּ אֵשׁ הַקִּנְאָה בְּיֶתֶר שְׂאֵת, וַתִּגְמֹר אֹמֶר לְאַבֵּד מֵאֶרֶץ זִכְרִי. וַיְהִי בְּלִדְתִּי תְאוֹמִים, וַתּוֹצֵא הַמַּרְשַׁעַת עָלַי שֵׁם רָע, כִּי לֹא בָנָיו הֵם כִּי אִם פְּרִי כַחַשׁ, פְּרִי אַהֲבָתִי לְאִישׁ זָר. וּכְשָׁמוֹעַ אִישִׁי אֶת הַדָּבָר הָרַע הַזֶּה וַתִּבְעַר כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ, וַיְגָרְשֵׁנִי מֵהֵיכָלוֹ וַיַּגְלֵנִי אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה, אֲשֶׁר כְּבָר תַּמְנוּ בוֹ לִגְוֹעַ לוּלֵי חָמַל עָלֵינוּ, הַבּוֹרֵד הַזָּקֵן הַזֶּה. הִיא הַטַּבַּעַת אֲשֶׁר בְּיָדִי, טַבַּעַת אִישִׁי הַמֶּלֶךְ הִיא, אֲשֶׁר נָתַן לִי בְּיוֹם שִׂמְחַת לִבִּי וְהַיְקָרָה לִי מְאֹד כִּשְׁאֵרִית הַפְּלֵיטָה מִכֹּל מַחֲמַדֵּי מִימֵי קֶדֶם. אוּלָם אֶת שֵׁם אָבִיךָ לֹא אַגִּיד לָךְ, וְלַשָּׁוְא תַּעְתִּיר אֵלַי, כִּי לֹא אֵעָתֵר לְךָ בַּדָּבָר הַזֶּה. וְגַם מִכֹּל הַמּוֹצָאוֹת אֶת אָחִיךָ לֹא אֲסַפֵּר לָךְ, כִּי מַה בֶּצַע לְךָ בְּדַעְתְּךָ אֶת גּוֹרָלוֹ הַמָּר, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לָעֵת כָּזֹאת עוֹדֶנּוּ בַחַיִּים.

— כָּזֹאת וְכָזֹאת סִפְּרָה לִי אִמִּי — כִּלָּה סַהֲרוֹן אֶת דְּבָרָיו. — וַאֲנֹכִי בְּהִוָּדְעִי מָה רָמָה מִשְׁפַּחְתִּי בָּאָרֶץ, נוֹסְפָה בִּי רוּחַ גַּאֲוָה וְגָאוֹן נוֹסַף עַל רוּחַ הַגְּבוּרָה אֲשֶׁר לָבְשָׁה אוֹתִי מֵאָז; וַיְהִי כְּשָׁמְעִי כִּי יְבַקְשׁוּ גִּבּוֹרִים לְלָחֵם מִלְחֶמֶת אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ וָאֶפְצַר בְּאִמִּי לְתִתִּי לָלֶכֶת לִשְׂדֵה קְרָב, וַתֵּעָתֶר לִי, וַתּוֹצֵא אֶת טַבַּעְתָּהּ וַתָּשֶׂם אוֹתָהּ עַל יָדִי, וַתְּצַוֵּנִי לְשָׁמְרָהּ מִכָּל מִשְׁמָר וַתְּבָרְכֵנִי וַתֹּאמַר: הַטַּבַּעַת הַזֹּאת תִּשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע וְהָיְתָה לְךָ סְגֻלָּה, לְהַצְלִיחֲךָ וּלְרוֹמֵם קַרְנְךָ בְּכָבוֹד.

וּבְדַבֵּר סַהֲרוֹן הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הֵסִיר טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ, וַיַּרְאֶהָ לְעֵינֵי כָּל הַקְּרוּאִים.

וְשָׁפָן יָשַׁב כָּל עֵת דַּבֵּר סַהֲרוֹן אֶת דְּבָרָיו שָׁקוּעַ בְּמַחְשְׁבוֹתָיו; פָּנָיו הִשְׁתַּנּוּ חֲלִיפוֹת, פַּעַם הִלְבִּינוּ כַּשֶּׁלֶג וּפַעַם הֶאְדִּימוּ כַּתּוֹלָע; הָרַעְיוֹן, כִּי אֵם סַהֲרוֹן הִיא אִשְׁתּוֹ יִסְכָּה, מָצָא עַד מְהֵרָה מְסִלּוֹת בִּלְבָבוֹ, וְנַפְשׁוֹ לֹא בוֹ הָיְתָה, מֵהֲמוֹן מֵעָיו אֲשֶׁר הִתְגַּבְּרוּ בְּקִרְבּוֹ. וּבִרְאוֹתוֹ אֶת הַטַּבַּעַת אֲשֶׁר עַל יַד

הָעָלֶם, קָם פִּתְאֹם מִמְּקוֹמוֹ, וַיִּקְרָא בְּקוֹל בְּכִי מָהוּל בְּשִׂמְחָה:

— אֲנִי אָבִיךָ בֵּן יַקִּיר וְרַב פְּעָלִים! וְאִמְּךָ הִיא אִשְׁתִּי הָאֻמְלָלָה, אֲשֶׁר סָבְלָה מִיָּדַי עַל לֹא דָבָר! עַתָּה בְּנִי מַהֵרָה, חוּשָׁה וְלֵךְ־נָא, וְהֵבֵאתָ אֶת אִמְּךָ הֵנָּה; כְּבָר נוֹכַחְתִּי לָדַעַת אֶת תֻּמָּתָהּ וּבֹר לְבָבָהּ. וּבְדַבְּרוֹ וַיִּפֹּל עַל צַוְּארֵי סַהֲרוֹן וַיִּשָּׁקֵהוּ.

וּלְשִׂמְחַת שָׁפָן אֵין קֵצֶה, וְגַם כָּל הַקְּרוּאִים שָׂמְחוּ וַיַּעַלְזוּ, בְּשָׁמְעָם כִּי עוֹד הַמַּלְכָּה יִסְכָּה, יְדִידַת הָעָם, חַיָּה, וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ כָּל הַלַּיְלָה.

עַד מְהֵרָה נִשְׁלְחוּ אֲנָשִׁים רוֹכְבִים עַל סוּסִים אַבִּירִים לַמַּלְכָּה יִסְכָּה לָשֵׂאת אוֹתָהּ אֶל עִיר הַבִּירָה, וְסַהֲרוֹן בֶּן הַמֶּלֶךְ הוֹלֵךְ בְּרֹאשָׁם לְהוֹרוֹתָם הַדֶּרֶךְ.

תדוין צמ! 66 - 70

הַמַּלְכָּה, לְמַעַן יִשְׂמְחוּ גַם הֵם בְּשִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה.

וַיָּבֹא גַם הָעֶלֶם אֲמוֹן־הַלָּבִיא, בְּתוֹךְ כָּל הַבָּאִים, לְבָרֵךְ אֶת הַמֶּלֶךְ. וַיְקַבֵּל הַמֶּלֶךְ אֶת פָּנָיו בְּאַהֲבָה, וַיְרַב לָתֵת לוֹ מַתָּת וּמִנְחוֹת. וְהַמַּלְכָּה לֹא גָרְעָה עֵינֶיהָ מִמֶּנּוּ, כָּל עֵת אֲשֶׁר עָמַד זַרְחוֹן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְרִגְשׁוֹת וְרַעְיוֹנוֹת שׁוֹנִים הִתְרוֹצְצוּ בְּקִרְבָּהּ לְמַרְאֵה פָּנָיו הֲלֹא מוּזָרִים לָהּ.

וְנֶפֶשׁ זַרְחוֹן הִתְעַנְּגָה מְאֹד, לִרְאוֹת מַחֲזֶה הָאשֶׁר וְהַשָּׁלוֹם בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ. אוּלָם בְּלִבּוֹ הִתְעוֹרְרָה קִנְאָה בְּסַהֲרוֹן. — מִי יִתֵּן — אָמַר אֶל לִבּוֹ — וּמְצָאתִי גַם אֲנִי אֶת הוֹרַי הַנִּדָּחִים וַחֲבַקְתִּים בִּזְרוֹעוֹתַי. וְשַׁעֲנַת עֶצֶב כִּסְּתָה זֹהַר פָּנָיו.

וְהַמַּלְכָּה עוֹדֶנָּה מַבֶּטֶת וּמִתְבּוֹנֶנֶת בּוֹ. וַתֵּפֶן אֵלָיו וַתִּשְׁאָלֵהוּ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ וּלְמוֹלַדְתּוֹ וַיְסַפֵּר לָהּ הָעֶלֶם, כִּי אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ הִיא אִי־שׁוֹמֵם וְאוּמָנוּתוֹ — לָבִיא.

— אֵלִי אֵלִי! הֲגַם אַתָּה בְּנִי זַרְחוֹן

חַי?! הֲגַם אוֹתְךָ בְּנִי הָאוֹבֵד וְהַנִּדָּח הֵבִיא אֱלֹהִים הֵנָּה, וַיַּרְאֵנִי אֶת פָּנֶיךָ; וְהַלָּבִיא הָאֵיֻמָּה, אֲשֶׁר חָמְסָה אוֹתְךָ מִבֵּין זְרוֹעוֹתַי, גִּדְּלַתְךָ וְטִפַּחְתְּךָ כַּיּוֹם הַזֶּה?! רַב לִי. אֵלִי!— קָרְאָה הַמַּלְכָּה, בְּנָפְלָהּ עַל צַוַּאר יַרְחוֹן בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ. וְעַד מְהֵרָה נָפַל גַּם הַמֶּלֶךְ גַּם סַהֲרוֹן עַל צַוָּארָיו וַיִּשְּׁקוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, וְהַשִּׂמְחָה גָּדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם.

* * *

וַיְחִי הַמֶּלֶךְ שַׁפָּן וְרַעְיָתוֹ יִסְכָּה אַחֲרֵי זֹאת בְּאַהֲבָה וְשָׁלוֹם. וַתָּשָׁב יִסְכָּה וַתִּפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת, כְּמוֹ שָׁבוּ אֵלֶיהָ יְמֵי נְעוּרֶיהָ. וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ לָקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹת מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם, וַיּוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת. וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה, בְּנֵי רִבֵּעִים לִבְנֵיהֶם, וַיָּגוּעוּ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה, וַיִּהְיוּ לִבְרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ.

ז) אלעזר בן הגנית הכהן ויוחנן בן לוי מגוש חלב, ח) רבי יוחנן בן זכאי ט) רבי גמליאל דיבנה, י) רבי יהושע בן חנניה, יא) רבי טרפון, יב) רבי ישמעאל בן אלישע, יג) רבי עקיבה בן יוסף, יד) שמעון בר-כוכבא, טו) רבי מאיר, טז) רבן שמעון בן גמליאל, יז) רבי שמעון בן יוחאי, יח) רבי יוסי בן חלפתא, יט) רבי יהודה הנשיא, חוברת א', כ) רבי יהודה הנשיא, חוברת ב' — ש. בן מן; 51—52) הנודד הקטן, (2 חוברות) — א. ליבושיצקי; 53—54) בזונא הנודד (2 חוברות) — א. הייבשוביץ; 55) שני המלכים, 56) נחל דמעה — ב. רובינוק; 57—58) יונת המלכה (2 חוברות) — מ. י. רודאיוב; 59—60) חכמת העמים (2 חוברות) — י. גרזובסקי.

מחיר כל נומר 6 ק', פארטא לכל נומר או לשנים ביחד 2 ק'. כל 10 נומרים בכרך אחד מכ' הדר 80 ק', ע"פ 90 ק'. כל 5 נומרים בכרך אחד מכ' הדר 40 ק' ע"פ 44 ק'.

ספרי חנוך ולמוד:

1) עברית בלשון עם ועם: I ברוסית. II באשכנזית. III בזרגון — י. לוינזון וי"ח טביוב. כ"א בכריכה 25 ק', ע"פ 29 ק'.

2) ראשית דעת — מ. קרינסקי. בכריכה 30 ק'. ע"פ 34 ק'.

3) כיור הספר לתורת הכתיבה העברית. הנ"ל. 6 חוב'. כל חוב' 8 ק'. ע"פ 10 ק'.

4) הקריאה העברית — י. ב. לבנר. 15 ק' בכריכה. פארטא 4 ק'.

5) לפי הטף (ספר המורה) — ד. ילין. ח"א, 75 ק', מכ' 85 ק', בבו' 90. פארטא 8 ק'.

6) מקרא לפי הטף (ספר התלמיד) — הנ"ל. ח"א, 75 ק' בכריכה, פ' 10 ק'.

7) המכין — י. ח. טביוב. מחירו 30 ק', מכ' 35, בבד 40 ק'. פארטא 4 ק'.

8) ראשית למודי שפת עבר — י. גרזובסקי. 50 ק'. מכ' בניר 60 ק'. בבד 65 ק'. פארטא 10 ק'.

9) מדריך הילדים, ח"א וח"ב — ק. ולוצקי. כל חלק 35 ק'. מכ' בבד 50 ק'. פארטא לכ"א 6 ק'.

10) מורה הילדים — י. ח. טביוב. 90 ק'. מכ' בניר 1 רובל — בבד 1.05 פארטא 12 ק'. „מפתח" לספר — הנ"ל. 10 ק', מכ' בניר 15 ק' — בבד 20 כ'. פארטא 2 ק'.

11) עדן הילדים — י. ח. טביוב. ח"א 80 ק', מכ' בניר 90 ק' — בבד 95 ק'. פארטא 10 ק'. ח"ב 70 ק', מכ' בניר 80 ק', בבד 85 ק'. פארטא 8 ק'. ביחד מכ' בניר 1.65 — בבד 1.70 ק'. פארטא 18 ק'.

12) רע הילדים — י. ב. לבנר. 30 קאפ'. מכ' בניר 35 ק'. בבד 40 ק'. פ' 4 ק'.

13) ידידנו (מועדי ישראל) — הנ"ל. 40 ק', מכ' 50 ק'. פארטא 8 ק'.

14) בעיר וביער — י. שטינברג. ב"ח. כ"א 30 ק'. מכ' בבד 40 ק', פארטא 6 ק'.

15) תולדות עם ישראל — א. ז. רבינוביץ. חלק א' 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פארטא 8 ק'. דימא — הנ"ל, חלק ב', 55 ק'. מכ' בבד 70 ק'. פארטא 8 ק'. דיטא — הנ"ל, חלק ג' 80 ק', מכ' בבד 1 רובל. פארטא 10 ק'. ג"ח מכ' יחדו 2 רו"כ, בכריכה יפה 2.10, פארטא 20 ק'. בספרים קטנים: א', ב', ה', כ"א 15 ק'. מכ' 20 ק'; ג', ד', ו', ז', ח', ט', כ"א 20 ק'. מכ' 25 ק'. פארטא לכ"א 2 ק'.

16) מערכת הפעלים — א. קלינמן. 50 ק'. מכ' בבד 65 ק'. פארטא 6 ק'.

17) בית ספר עברי — י. גרזובסקי. ח"א, 25 ק'. מכ' בבד 35 ק'.

פארמא 4 ק׳. ח״ב—50 ק׳, מכ׳ בניר 60 ק׳, בבד 65 ק׳. ..ארמא 10 ק
ח״ג — 75 ק׳. מכ׳ 85 ק׳, בבד 90 ק׳, פארמא 12 ק׳.

18) כל אגדות ישראל (פורמט גדול) כרך ראשון — **י. ב. לבנר**. 75
מכ׳ בבד 90 ק׳. הדר בבד 1 רובל. פארמא 10 ק׳.

19) למען אחי הקטנים (פורמט גדול) — **א. ליבושיצקי**. 60 ק׳, מכ׳
ק׳. מכ׳ הדר 85 ק׳. פארמא 10 ק׳. על ניר רינאל 1 רובל. מכ׳ הדר
מכ׳ הדר מאד 1.50. פארמא 12 ק׳.

20) פרקי אבות לבני הנעורים (עם תרגום רוסי) — **הנ״ל**. 25 ק׳, מכ׳ 30
מכ׳ בבד 35 ק׳. פארמא 4 ק׳.

21) מבחר הספרות העברית, ח״ב. — **י. ח. טביוב**. 90 ק׳.
בבד 1.05, מכ׳ הדר בבד 1.15, פארמא 15 ק׳. על ניר רינאל 0
מכ׳ הדר 1.73, פארמא 25 ק׳.

ספרי־עם:

1) **ל. ברנה**: פתבים נבחרים — **י. א. טריוויש**; 2 — 5) שולמי
חכמת שלמה — **ש. ל. גורדון**; 6—8) דיר חכם — **ד״ר ש. ברנפלד**; 14
קרח מכאן ומכאן — **ל. גולדין**; 16—21) על שפת הים — **ד. פרישמן**; 24—
ת. הירצל: מדינת היהודים — **מ. ברקוביטש**; 25) חבאת הצבו
א. ז. רבינוביץ; 26—28) המהפכה הצרפתית, ח״א; 29 — 30) דימא, ח״
א. לוהויפול; 31) כל נדרי — **מ. פוזנר**; 32—34) פרצופים, ח״א
נ. נ. סמועלי; 35—40) המוכית מוקפילד — **ד. ילין**; 41 — 53) כל כ
מרדכי צבי מנה; 54—57) דור תהפוכות. ח״א — **ד״ר ש. ברנפל**
58) פרקי שירה — **א. ליבושיצקי**; 59 — 61) דור תהפוכות, ח״ב —
ש. ברנפלד; 62 — 63) פרצופים, ח״ב — **נ. נ. סמועלי**; 64—70)
תגשיא — **פסח קפלן**; 71—73) א. טורגניוב: שירים בפרוזה, — **א. ס**
מחיר כל נומר 10 ק׳. פארמא לכל נומר או לשנים ביחד 2 ק׳.
בס״ה יש בזה 18 ספרים. יש גם בכריכות מהודרות. מחיר כל כריכה
10 ק׳. הקונה כל „ספרי־עם” בכריכה לא ישלם בעד פארמא.

ספרים שונים:

1) פרץ בן משה סמולנסקין — **ר. בריינין**. 1 רובל. מכ׳ הדר 1.20, פארמא 12
2) תולדות היהודים — **י. פרנקל**. ח״א ות״ב וח״ג מכ׳ כלם ביחד 75
ע״פ 1.90. כל חלק 50 ק׳. מכ׳ הדר 65 ק׳. פארמא לכ״א 6 ק׳.
3) בין תקוה ויאוש (ע״ד הציוניות) — **א. סגל**. 8 ק׳. לאגודות ציוניות הנ
4) כנסת הגדולה (הקונגרס הציוני השני) — **נ. סלושין**. 40 ק׳. לאגו
ציוניות 25 ק׳; מכ׳ 35 ק׳.
5) מפת השמים (ספר עם מפה) — **כ. וגר**. 30 ק׳, ע״פ 32 ק׳.

ביבליותיקה עברית (לכל בית בישראל).

יצאו עד עתה צ׳ ספרים, בכל חודש יתוספו ארבעה ספרי
מחיר כל ספר 40 קאפ׳. עם המשלוח 44 ק׳. — **לקונ**
תמידים כל הביבליותיקה כלה: 40 **רובל**, עם המשלוח, שאפשר לש
גם לשעורין. — פרטי תנאי החתימה ורשימת הספרים מפורטים בקטל
מיוחד של הוצאת „תושיה”, הנשלח חנם לכל דורש.

ז״ת

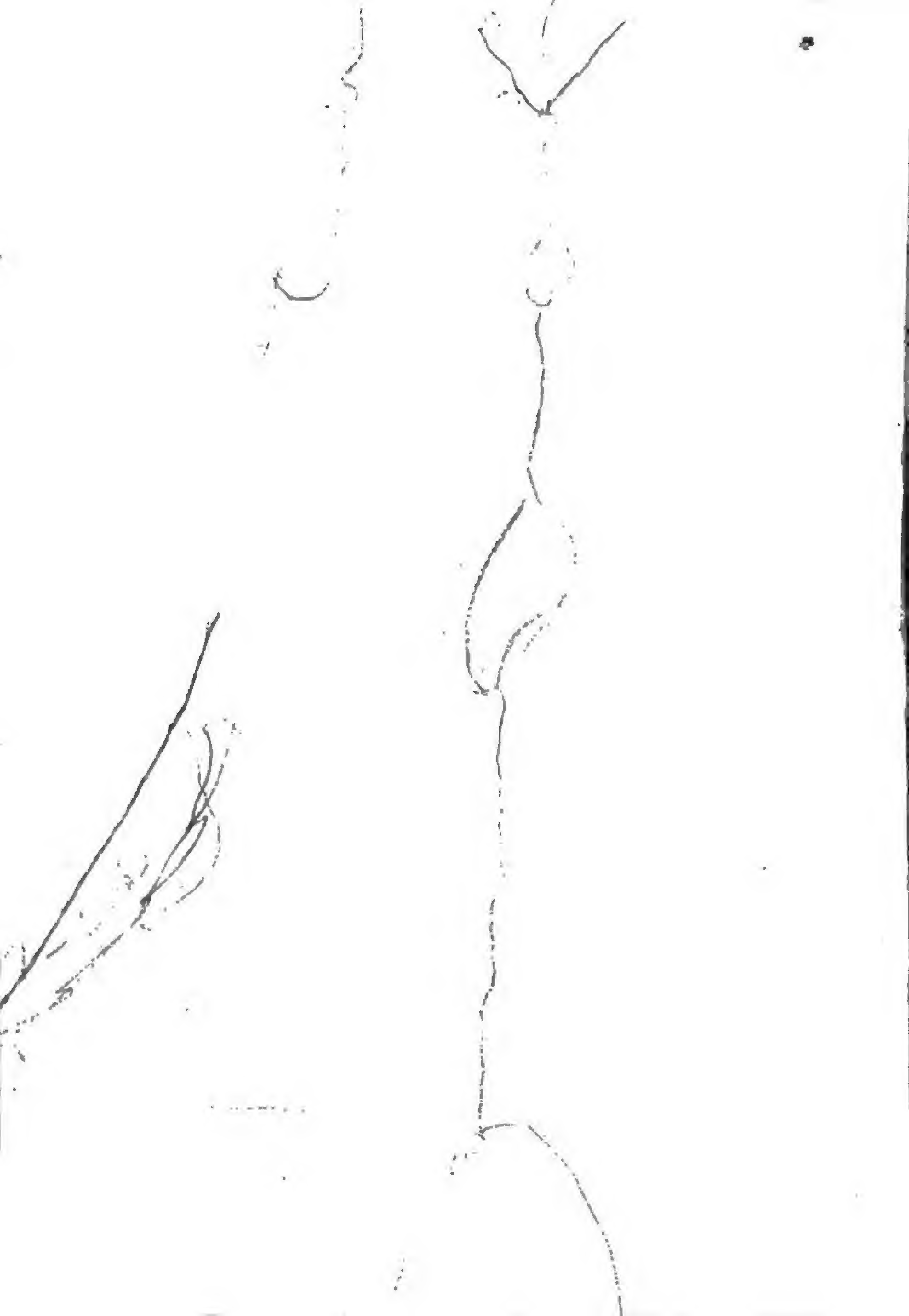

הספריה הלאומית
S 0= 31 A 3879
רוזנשטין, חיים דוד,
בני המלך והלביאה :
VOL.1 C.1
2070706-10
W-X

2